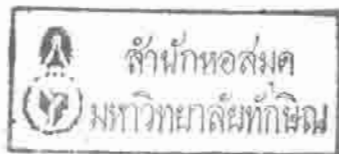

B. 10772

6 มี.ค. 2541

103459

การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์
ในภาคใต้ของประเทศไทย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2541

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยทักษิณ

หนังสือนี้เป็นสมบัติของสำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยทักษิณ

หากขอยืมไปใช้โดยไม่จ่ายค่าธรรมเนียม

ผู้พิมพ์หรือผู้จำหน่ายหนังสือนี้ให้ถือว่าผิดกฎหมายลิขสิทธิ์

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชา เอก
การบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณได้

คณะกรรมการควบคุม

.....
(อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง)

.....
(อาจารย์ประดิษฐ์ วั่งสะวิญญ์)

คณะกรรมการสอบ

.....
(อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง)

.....
(อาจารย์ประดิษฐ์ วั่งสะวิญญ์)

.....
(อาจารย์อนันต์ ประสาสน์กุล)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

.....
(อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง)

วันที่ ๒๗ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๖
มหาวิทยาลัยทักษิณ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือ และแนะนำอย่างดียิ่งจาก อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง ประชานกรรมการที่ปรึกษา และอาจารย์ประดิษฐ์ วังสะวิบูลย์ กรรมการที่ปรึกษา ที่ได้ตรวจ แก้ไข และให้คำแนะนำในการศึกษาค้นคว้า ตั้งแต่เริ่มต้น จนสำเร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ธีรภูมิ ประทุมพรรัตน์ อาจารย์ ดร.วีระชัย เสงมาภักดิ์ อาจารย์อนันต์ ประศาสน์กุล อาจารย์ ดร.โสภาค วิริยธิน อาจารย์ ดร.พรทิพย์ เสงมาภักดิ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ ที่กรุณาให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำปริญญานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณจรัสญ พรมสุวรรณ คุณสุชาติ ทองบุญยัง และคุณภิญโญ บุญทอง ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการทำการวิจัย ตลอดจนได้ให้คำปรึกษาและให้กำลังใจด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สายัณห์ ทองนาโพธิ์ และอาจารย์สมบูรณ์ เรืองแก้ว ที่ได้ช่วยเหลือในการพิมพ์ปริญญานิพนธ์ด้วยคอมพิวเตอร์

ประโยชน์และคุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอบอบแด่เพื่อนศึกษาธิการอำเภอนางิ้วหวัดภาคใต้ของประเทศไทย และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ประวิทย์ สิงห์อินทร์

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	4
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	4
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	6
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
	การบริหารการศึกษา	8
	ระบบบริหารการศึกษาไทย	9
	การบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	11
	นโยบายส่งเสริมการศึกษา	13
	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ	16
	การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ	16
	การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน	18
	การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียนนักศึกษา	20
	การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา	22
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	23
	งานวิจัยในประเทศ	23
	งานวิจัยในต่างประเทศ	26

3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	28
	ประชากร	28
	กลุ่มตัวอย่าง	28
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	29
	วิธีสร้างเครื่องมือ	30
	วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล	31
	การวิเคราะห์ข้อมูล	31
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	32
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	47
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	47
	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า	47
	การวิเคราะห์ข้อมูล	48
	สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	48
	อภิปรายผล	51
	ข้อเสนอแนะ	59
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป	60
	บรรณานุกรม	61

บทที่	หน้า
ภาคผนวก	71
ภาคผนวก ก. หนังสือขอความอนุเคราะห์	72
ภาคผนวก ข. แบบสอบถาม	78
ภาคผนวก ค. ตาราง 8	93
บทคัดย่อ	99
ประวัติย่อของผู้วิจัย	106

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา	29
2	แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง	36
3	แสดงสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรประสมการณ ในการดำรงตำแหน่ง และขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ	37
4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการปฏิบัติงาน ส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย	38
5	แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการ อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีประสมการณการดำรงตำแหน่ง ต่างกัน	39
6	แสดงการเปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการ อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีความแตกต่างกันในด้านขนาด ของศึกษาธิการอำเภอ	41
7	แสดงข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการ อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย	42
8	แสดงระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย จำแนกรายชื่อ	94

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การศึกษาเป็นปัจจัยพื้นฐานที่สำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคมให้มีความเจริญก้าวหน้า (ลีปบเนท์ เกตุทัต, 2538 : 2) ประเทศต่าง ๆ จึงต้องใช้กลไกการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสังคมให้มีความเจริญมั่นคงอย่างเหมาะสมกับยุคสมัย (สุพล ทองคลองไทร, 2536 : 14) สภารับประเทศไทยการจัดการศึกษานอกระบบขึ้นอยู่กับสถาบันครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ (สมาคมศึกษานิเทศก์แห่งประเทศไทย, 2536 : 5) ต่อมาสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระกรุณาให้จัดตั้งกระทรวงธรรมการขึ้นในปี พ.ศ. 2435 หลังจากนั้นได้เปลี่ยนชื่อเป็นกระทรวงศึกษาธิการ (ขจิต ชัยนิคม, 2538 : 2) ในปัจจุบัน กระทรวงศึกษาธิการมีส่วนราชการในสังกัด 15 กรม สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเป็นกรมที่งานกระทรวงดังกล่าว (เสนอ เกรือมาภ, 2535 : 7) ซึ่งมีหน่วยงานในสังกัดส่วนภูมิภาคสองหน่วยงาน ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ สำหรับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ โดยทั่วไปแบ่งงานภายในสำนักงานออกเป็นสามงาน คือ งานบริหารทั่วไป งานแผนงานและพัฒนาชนบท และงานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2536 ข : 173)

งานส่งเสริมการศึกษา เป็นภาระหน้าที่สำคัญของกระทรวงศึกษาธิการ เป็นงานสนับสนุนให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ ลดการสิ้นเปลืองเวลา และทรัพยากรอื่น ๆ งานส่งเสริมการศึกษาจะต้องดำเนินการครอบคลุมทั้งระบบ ทั้งตัวบ่อน คือ นักเรียนและทรัพยากร กระบวนการดำเนินงาน คือ การจัดการเรียนการสอน และผลผลิต คือ ปริมาณและคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, ม.ป.ป. : 45) ซึ่งสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ได้ระบุคุณค่าของงานส่งเสริมการศึกษาไว้สี่ประการ คือ สนับสนุนการปฏิบัติงานประจำของหน่วยงานทาง

การศึกษาให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ส่งเสริมนโยบายใหม่ให้สัมฤทธิ์ผล ภาระงานปฏิบัติงานของหน่วยงานทางการศึกษาให้สอดคล้องกัน และส่งเสริมคุณภาพการศึกษาให้มีมาตรฐานสูงยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 130 - 138) โดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 ให้ความรู้ไว้อย่างชัดเจนว่า รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรมและการฝึกอาชีพ ตามความต้องการของประเทศ การจัดการศึกษาภาคบังคับในสถานศึกษาของรัฐจะต้องจัดโดยไม่ต้องเก็บค่าเล่าเรียน และพึงจัดโดยทั่วถึง และมีประสิทธิภาพ รัฐพึงช่วยเหลือผู้ยากไร้และด้อยโอกาสให้รับทุนและปัจจัยต่าง ๆ ในการศึกษาอบรมและฝึกอาชีพ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 108 ตอนที่ 216, 2535 : 10) ทั้งนี้ ผู้บริหารในระดับกระทรวงจะต้องมีทิศทางการส่งเสริมงานดังกล่าวอย่างชัดเจน ส่วนผู้บริหารระดับกรม จังหวัด และอำเภอ มีหน้าที่วิเคราะห์นโยบายหน่วยเหนือมาใช้ให้สอดคล้องกับสภาพของหน่วยงานและท้องถิ่นที่ปฏิบัติงานอยู่ (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2528 : 199 - 200)

ในส่วนของการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาในระดับอำเภอ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ โดยให้ดำเนินงานตามแนวทางสี่ประการ คือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2537 ก : 30) ซึ่งการปฏิบัติงานมีอุปสรรคหลายประการ ทั้งนี้ เนื่องจากงานการศึกษากระจุกกระจายอยู่หลายหน่วยงาน และขาดการประสานกันอย่างมีระบบ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2537 : 248) ขาดงบประมาณที่จะส่งเสริมการศึกษาอย่างทั่วถึง การระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาการศึกษายังอยู่ในวงจำกัด โครงสร้างการบริหารการศึกษาไม่เอื้ออำนวยต่อการร่วมมือกันส่งเสริมการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2536 ก : 34 - 43) กอปรกับอำนาจการบริหารการศึกษาถูกรวบไว้ที่ส่วนกลางมากเกินไป ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาน้อย การส่งเสริมการศึกษามีแนวทางที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น (สมาคมศึกษาธิการแห่งประเทศไทย, 2536 : 7-9) สำนักงานศึกษาธิการอำเภอขาดเครื่องมือ

ที่ทันสมัย อาคารสถานที่คับแคบไม่เป็นเอกเทศ งบประมาณไม่เพียงพอและล่าช้า การจัดเก็บข้อมูลไม่มีแบบของตนเอง การนำผลการวิเคราะห์วิจัยไปใช้ในงานส่งเสริมการศึกษายังทำได้ไม่มากนัก เจ้าหน้าที่ขาดขวัญและกำลังใจ และขาดความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 : 154 - 155)

สำหรับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ นอกจากจะประสบปัญหาในการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่า ครูบางส่วนขาดขวัญและกำลังใจ ไม่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องจากถูกคุกคามจากกระบวนการจู่โจมการร้าย การระดมสรรพกำลังจากประชาชนในชนบทเพื่อส่งเสริมการศึกษาหาไม่ได้เต็มที่ เพราะยางพาราซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจหลักมีราคาไม่คงที่แน่นอน (แสงเทียน สุริยกานต์ และ ทศนียภาพ ชานาญ, 2538 : 2 - 12) จากสภาพปัจจุบันทั้งปวง ก่อให้เกิดผลกระทบต่องานส่งเสริมการศึกษามาก ผลการสำรวจเมื่อปี 2536 สรุปว่า ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนหลายวิชายังคงตกต่ำ อัตราการตกชั้นขึ้นและออกกลางคันยังไม่ลดลงมากนัก การปลูกฝังจริยธรรมยังไม่ประสบความสำเร็จ ระเบียบวินัยของนักเรียน นักศึกษายังหย่อนยาน ขาดเสถียรภาพให้โทษในสถานศึกษาเพิ่มมากขึ้น นักเรียนมีปัญหาเรื่องเงินทุนการศึกษา โรงเรียนเอกชนส่วนใหญ่ยังมีคุณภาพไม่สูงพอ การศึกษานอกโรงเรียนยังไม่เป็นที่นิยมของคนส่วนใหญ่ ความขัดแย้งระหว่างหน่วยงานในกระทรวงศึกษาธิการที่สังกัดต่างกรมกันมีมากยิ่งขึ้น (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2536 ข : 50)

เนื่องจากผู้วิจัยดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบงานส่งเสริมการศึกษาในระดับอำเภอ จึงมีความสนใจอย่างยิ่งที่จะศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ว่ามีสภาพที่แท้จริงอยู่ในระดับใด ทั้งจะได้ทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาในความรับผิดชอบของศึกษาธิการอำเภอ ให้มีประสิทธิภาพสูงและอยู่ในระดับที่น่าพอใจ ซึ่งจะส่งผลต่อการบริหารการศึกษาของประเทศไทยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อทราบระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย
2. เพื่อเปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตามตัวแปรด้านประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ
3. เพื่อทราบข้อเสนอแนะของศึกษาธิการอำเภอ ในการปรับปรุงงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาค้นคว้าเป็นประโยชน์ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมการศึกษาให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
2. ผู้บริหารการศึกษาระดับสูงขึ้นได้แก่ ศึกษาธิการจังหวัด ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตการศึกษา ตลอดจนสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะได้ใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมการศึกษาให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ขอบเขตของเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มุ่งศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตามขอบข่ายบทบาทหน้าที่ซึ่งกำหนดโดยสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สี่ด้าน คือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและ

ควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2537 ก : 30)

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในปีงบประมาณ 2540 จากประชากร 146 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 108 คน ตามตารางอัตราส่วนของ เกรงซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970 : 608) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) ตามขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง แล้วสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยใช้ตารางเลขสุ่ม (random number)

3. ตัวแปรที่ศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ

3.1.1 ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง แบ่งเป็นสองกลุ่ม คือ กลุ่มประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

3.1.2 ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ แบ่งเป็นสองขนาด คือ สำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดเล็ก และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดใหญ่

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ภายใต้ข้อประกอบ 4 ประการ คือ

3.2.1 การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ

3.2.2 การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน

3.2.3 การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

3.2.4 การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน แตกต่างกัน

2. การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอต่างกัน แตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา หมายถึง การสนับสนุนให้สถานศึกษาสามารถจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีองค์ประกอบในการดำเนินงานสี่ประการ คือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

2. การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ หมายถึง การสนับสนุนให้สถานศึกษาของรัฐบาลสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การสนับสนุนให้ชุมชนช่วยเหลือในการพัฒนาอาคารสถานที่ของโรงเรียน การประสานงานให้สถานศึกษาหลาย ๆ แห่งได้อบรมบุคลากรร่วมกัน การขอความช่วยเหลือจากส่วนราชการให้สนับสนุนทรัพยากรในการพัฒนาโรงเรียน เป็นต้น

3. การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน หมายถึง การสนับสนุนดูแลให้สถานศึกษาของเอกชนสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การช่วยพัฒนาบุคลากร การแก้ไขกรณีพิพาท การคุ้มครองการทำงานครูใหญ่และครูให้ได้รับความเป็นธรรม เป็นต้น

4. การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา หมายถึง การสนับสนุนให้นักเรียน นักศึกษา สามารถเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การมอบทุนการศึกษา การส่งเสริมอาหารกลางวัน การสนับสนุนให้มีรายได้ระหว่างเรียน เป็นต้น

5. การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา หมายถึง การสนับสนุนและดูแลผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สามารถดำเนินการเรียนการสอนให้มีคุณภาพอยู่ในระดับมาตรฐานที่กำหนดไว้ เช่น การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การกำหนดเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพการศึกษา และการประกวดทักษะในการเรียนการสอนวิชาต่าง ๆ เป็นต้น

6. ศึกษาธิการอำเภอ หมายถึง ข้าราชการครูที่สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการแต่งตั้งปฏิบัติหน้าที่เป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ เป็นผู้บังคับบัญชาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ หรือกิ่งอำเภอ ทั้งนี้รวมถึงผู้รักษาการในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอด้วย

7. ประสิทธิภาพการดำเนินงาน หมายถึง ระยะเวลาที่ปฏิบัติงานในตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ

8. ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ หมายถึง ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ซึ่งแบ่งโดยกองตรวจและรายงานสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ แบ่งออกเป็นสองขนาด คือ ขนาดเล็กจะมีบุคลากรเก้าคนลงมา และขนาดใหญ่จะมีบุคลากรตั้งแต่สิบคนขึ้นไป

9. ภาคใต้ของประเทศไทย หมายถึง จังหวัดในภาคใต้ทั้งสิบสี่จังหวัด ได้แก่ ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช กระบี่ พังงา ภูเก็ต ระนอง ตรัง พัทลุง สงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งเสนอในบทนี้ มีสาระสำคัญ คือ การบริหาร การศึกษา ระบบบริหารการศึกษาไทย การบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ นโยบายส่งเสริมการศึกษา การปฏิบัติงานการส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ภายใต้ต้องประกอบสี่ประการคือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัด การศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและ ควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง งานวิจัยในประเทศ และงานวิจัย ในต่างประเทศ ตามลำดับ

การบริหารการศึกษา

เนื่องจากความเจริญเติบโตทางสังคม ความเจริญก้าวหน้าทางวิทยาการ ตลอดจน ความไม่เหมาะสมของการดำเนินงานทางการศึกษาในอดีต ทำให้การบริหารการศึกษาพัฒนา จนเป็นลักษณะเฉพาะทางวิชาการ (กิตติมา บริคดีลลภ. 2532 : 5) ในกรณีนี้นักการศึกษา หลายท่านได้ให้ความหมายของคำว่า "การบริหารการศึกษา" ไว้แตกต่างกันตามทัศนะของ แต่ละคน เช่น ไพบูลย์ เจริญพันธุ์วงศ์ (2527 : 8) อธิบายว่า การบริหารการศึกษา คือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่บุคคลหลายฝ่ายร่วมดำเนินการเพื่อพัฒนาบุคคลให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม ทัศนคติ คุณธรรม และค่านิยม พร้อมทั้งจะสนองการพัฒนาประเทศทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคม และวัฒนธรรม สงวน สุทธิเลิศอรุณ (2523 : 3) ให้ความเห็นว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การ ดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษา โดยใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และจัดการ เพื่อพัฒนาสังคม วินัย สมมิตร (2527 : 7) สนับสนุนว่า การบริหารการศึกษา คือ การกระทำกิจกรรม ทางการศึกษา ซึ่งจะต้องใช้คนหลายคนร่วมมือกันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยใช้ทรัพยากร การบริหารที่เหมาะสม สอดคล้องกับ กิตติมา บริคดีลลภ (2532 : 4) ที่ให้ความหมายว่า

การบริหารการศึกษา หมายถึง ความพยายามที่จัดดำเนินงานเกี่ยวกับเรื่องของการศึกษา อันได้แก่ โรงเรียน หลักสูตร ครู นักเรียน วัสดุอุปกรณ์ ตำราเรียน และอาคารสถานที่ เป็นต้น ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ความพยายามที่จะจัดดำเนินงานทุกอย่างที่เกี่ยวกับการศึกษา โดยให้ผลผลิต คือผู้เรียนมีคุณภาพคนที่สุด ชาวนัย อาจินสมาจาร (2527 : 7) ให้ความเห็นว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การทำงาน ร่วมกันทางการศึกษา การช่วยกันพัฒนาคนเข้าหมาย และวัตถุประสงค์ของการศึกษา การให้บริการแก่สังคม การเกี่ยวข้องกับมนุษย์ เช่น ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และ ประชาชน โดยให้เกิดความร่วมมือระหว่างบุคคลเหล่านั้น และการใช้ทรัพยากรให้ได้ ประโยชน์มากที่สุดสำหรับหลักการและวัตถุประสงค์ของมัน โดยผ่านทางวิธีการจัดองค์การ การสั่งการ การอำนวยความสะดวก และการปรับปรุงการทำงาน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษา

จากคำอธิบายของคำว่า การบริหารการศึกษา ของนักการศึกษาหลาย ๆ ท่าน สรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การที่คณะบุคคลร่วมมือกันดำเนินงานเกี่ยวกับ การศึกษา โดยใช้ทรัพยากรทางการบริหาร คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ เพื่อให้ผู้เรียนหรือผู้รับการศึกษาที่มีคุณภาพเพียงพอที่จะเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม พร้อมทั้งจะ ช่วยเหลือการพัฒนาประเทศใน ทุก ๆ ด้าน ทั้งนี้ การบริหารการศึกษาจะมีประสิทธิภาพ เพียงใด ย่อมต้องอาศัยระบบการบริหารการศึกษาที่เอื้ออำนวยด้วย ซึ่งจะได้กล่าวถึง รายละเอียดในหัวข้อระบบบริหารการศึกษาไทยต่อไป

ระบบบริหารการศึกษาไทย

การบริหารการศึกษาเป็นบริการทางสังคมอย่างหนึ่งที่รัฐจะต้องจัดให้แก่ประชาชน ซึ่งต้องอาศัยปรัชญา หลักการและวิธีการคล้ายกับการบริหารราชการแผ่นดิน กล่าวคือ มี การแบ่งส่วนราชการเป็นการบริหารส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น อิงโครงสร้าง ระบบบริหารราชการแผ่นดินทุกประการ (อุทัย ธรรมเดโช. 2526 : 184)

การบริหารการศึกษาในส่วนกลาง มีหน่วยงานหลักที่รับผิดชอบสามหน่วยงาน คือ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติทำหน้าที่วางแผนการศึกษาของประเทศ ตลอดจนดำเนินการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ตลอดจนวิจัยและให้บริการเกี่ยวกับการศึกษาแก่หน่วยงานอื่น รวมทั้งเป็นศูนย์ประสานงานต่าง ๆ เกี่ยวกับการศึกษาของชาติ สภารับกระทรวงศึกษาธิการ มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ในด้านการศึกษา รับผิดชอบจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงอุดมศึกษา กล่าวคือ จัดการอนุบาลศึกษาให้เป็นตัวอย่างทุกจังหวัด จัดการประถมศึกษา การมัธยมศึกษา การอาชีวศึกษา การศึกษานอกโรงเรียน สถาบันราชภัฏ ตลอดจนการส่งเสริมและควบคุมสถานศึกษาเอกชน ในด้านทบวงมหาวิทยาลัย รับผิดชอบดำเนินการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของรัฐ และกำกับ ดูแล ส่งเสริมการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของเอกชน ที่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการและกระทรวงอื่น ในการจัดการศึกษาในราชการบริหารส่วนกลาง นอกจากหน่วยงานดังกล่าวแล้ว ยังมีหน่วยงานอื่นที่จัดการศึกษาอีก เช่น กระทรวงกลาโหม มีโรงเรียนทหาร เช่น โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ โรงเรียนนายเรืออากาศ โรงเรียนนายสิบ โรงเรียนจำอากาศ และโรงเรียนจำทหารเรือ เป็นต้น กระทรวงมหาดไทย มีโรงเรียนนายร้อยตำรวจ โรงเรียนนายสิบตำรวจ และโรงเรียนพลตำรวจ ตลอดจนดูแลการจัดการศึกษาของราชการส่วนท้องถิ่น กระทรวงสาธารณสุขมีวิทยาลัยพยาบาล โรงเรียนพยาบาล และโรงเรียนผู้ช่วยพยาบาล เป็นต้น นอกจากนี้มีกระทรวงอื่น ๆ ที่จัดการศึกษาอีก เช่น กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกระทรวงยุติธรรม เป็นต้น (กิตติมา ปรีดีติลล. 2532 : 12)

การบริหารการศึกษาในส่วนภูมิภาคได้แบ่งการบริหารการศึกษาออกเป็นสองระดับ คือ ระดับจังหวัดและระดับอำเภอ ระดับจังหวัดแบ่งหน่วยงานการบริหารการศึกษาออกเป็นสองประเภท คือ หน่วยงานบริหารการศึกษาที่สังกัดส่วนภูมิภาคโดยตรง ได้แก่ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และหน่วยงานบริหารการศึกษาที่สังกัดส่วนกลางแต่ตั้งสำนักงานอยู่ในส่วนภูมิภาค ได้แก่ สำนักงานประถมศึกษาจังหวัด สำนักงานสามัญศึกษาจังหวัด ศูนย์การ

ศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ศูนย์พลศึกษาและกีฬาจังหวัด คณะกรรมการอาชีวศึกษาจังหวัด ในระดับอำเภอแบ่งหน่วยงานการบริหารการศึกษาออกเป็นสองประเภทเช่นเดียวกันกับระดับ จังหวัด คือ หน่วยงานการบริหารการศึกษาที่สังกัดส่วนภูมิภาคโดยตรง ได้แก่ สำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอ และหน่วยงานการบริหารการศึกษาที่สังกัดส่วนกลางแต่ตั้งที่ทำการอยู่ในส่วน ภูมิภาค คือ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน อำเภอ (สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช. 2539 : 3)

จากโครงสร้างการบริหารการศึกษาดังกล่าว จะเห็นได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการ อำเภอ เป็นหน่วยงานการบริหารการศึกษาในระดับอำเภอ ที่สังกัดส่วนภูมิภาคโดยตรงเพียง หนึ่งเดียว ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้มอบหมายให้ศึกษาธิการอำเภอทำหน้าที่เป็นผู้แทน กระทรวงศึกษาธิการในระดับอำเภอ ดังจะกล่าวถึงการบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการ อำเภอต่อไป

การบริหารงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นราชการบริหารส่วนภูมิภาค สังกัดสำนักงานปลัด กระทรวงศึกษาธิการ มีโครงสร้างการบริหารงาน 3 ประเภท คือ

ประเภทที่ 1 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั่วไป แบ่งงานภายในออกเป็น 3 งาน คือ

1. งานบริหารทั่วไป
2. งานแผนงานและพัฒนาชนบท
3. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ประเภทที่ 2 สำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่เป็นคลังอำเภอ แบ่งงานภายในออกเป็น 4 งาน คือ

1. งานบริหารทั่วไป
2. งานการเงินและการบัญชี
3. งานแผนงานและพัฒนาชนบท
4. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

ประเภทที่ 3 สำนักงานศึกษาธิการกิ่งอำเภอ แบ่งงานภายนอกเป็น 3 งาน คือ

1. งานธุรการ
2. งานแผนงานและพัฒนาชนบท
3. งานส่งเสริมการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

(สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2536 ข : 173 - 174)

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีศึกษาธิการอำเภอเป็นหัวหน้าส่วนราชการ ทาหน้าที่ช่วยเหลือนายอำเภอในราชการอื่นเป็นหน้าที่ของกระทรวงศึกษาธิการ ตลอดจนทาหน้าที่เป็นผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ ปฏิบัติหน้าที่กำกับ ดูแล เร่งรัดการปฏิบัติราชการของหน่วยงานทางการศึกษา ทั้งส่วนราชการสังกัดส่วนภูมิภาคและส่วนกลางที่ตั้งอยู่ในอำเภอ ภายใต้ข้อบังคับกฎหมายระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน ทั้งนี้ มีบทบาทหน้าที่ในลักษณะสามศูนย์ คือ ศูนย์สถิติข้อมูลและวางแผน ศูนย์บริการและประสานงาน และศูนย์ติดตามและประเมินผล (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2533 : 3 - 4) สอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2535 ซึ่งกำหนดให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ มีหน้าที่ในการประสานการจัดทาแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม การประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม การปฏิบัติตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายอำเภอ หรือศึกษาธิการอำเภอ หรือตามที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติราชการของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีได้กำหนดเป็นอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานใดในอำเภอโดยเฉพาะ และการปฏิบัติงานร่วมกันหรือสนับสนุนการปฏิบัติงานของหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง หรือที่ได้รับมอบหมาย ทั้งนี้ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการสรุปอำนาจหน้าที่ดังกล่าวเป็นบทบาทหน้าที่เก้าด้าน คือ ด้านวางแผนและงบประมาณ ด้านติดตามและประเมินผล ด้านส่งเสริมการศึกษา ด้านส่งเสริมศาสนา ด้านส่งเสริมวัฒนธรรม ด้านส่งเสริมพลานามัย ด้านส่งเสริมลูกเสือและยุวกาชาด ด้านกิจการพิเศษ และด้านส่งเสริมพัฒนาบุคลากรและสวัสดิการ (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ. 2537 ก : 1 - 3)

จากบทบาทของศึกษาธิการอำเภอทั้งเก้าด้าน งานส่งเสริมการศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญมาก เพราะส่งผลให้การดำเนินการทางการศึกษามีประสิทธิภาพสูง ตลอดจนส่งผลให้นักเรียนมีคุณสมบัติตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ซึ่งการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาจำเป็นต้องยึดนโยบายเป็นแนวทางในการดำเนินงาน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2537 : 123) ซึ่งจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

นโยบายส่งเสริมการศึกษา

งานส่งเสริมการศึกษามีความสำคัญยิ่ง รัฐมีหน้าที่จัด ควบคุมและดำเนินการให้แก่ประชาชนเพื่อสืบทอดความเป็นชาติไทย รักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ และเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมให้เจริญก้าวหน้า ซึ่งจะต้องดำเนินการตามแนวของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยที่มีเจตนารมณ์ให้รัฐพึงส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรม รวมทั้งการฝึกอบรมอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของประเทศ การพัฒนาคนต้องอาศัยการศึกษาอย่างเดียวนั้น พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระบรมราโชวาทเนื่องในพิธีพระราชทานปริญญาบัตร ณ วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร เมื่อวันศุกร์ที่ 2 ธันวาคม 2515 ตอนหนึ่งว่า "งานส่งเสริมการศึกษาคืองานสำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของชาติ เพราะความเจริญ ความเสื่อมของชาติขึ้นอยู่กับการศึกษาของพลเมืองเป็นข้อใหญ่" (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2519 : 6) ซึ่งแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ได้กำหนดแนวนโยบายในการส่งเสริมการศึกษาวินิจฉัยที่ 3 ดังนี้

จัดระบบเครือข่ายการเรียนรู้ ให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้อย่างเท่าเทียมกัน โดยกว้างขวางต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาของเด็กตั้งแต่ปฐมวัย ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับบริการเพื่อเตรียมความพร้อมอย่างน้อย 1 ปี ก่อนเข้าเรียนระดับประถมศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนทุกระดับ รวมทั้งประชาชนทั่วไปมีความรู้ ความสามารถในการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้องเหมาะสม ส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้น โดยเน้นให้มีอิสระและความคล่องตัวในการบริหารมากยิ่งขึ้น ทั้งให้สามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร การอำนวยความสะดวก

ในการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐาน ส่งเสริมให้ผู้มีปัญญาเลิศหรือมีความสามารถพิเศษ ได้พัฒนาอัจฉริยภาพของตน ช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และความบกพร่องทางด้านสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ ให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง ส่งเสริมการศึกษาภาษาต่างประเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ส่งเสริมการวิจัยเพื่อสร้างนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา ส่งเสริมให้นำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการขยายการบริการทางการศึกษา ส่งเสริมให้สถาบันครอบครัว สื่อมวลชนและสถาบันสังคมอื่น ๆ มีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาการศึกษาของชาติ ส่งเสริมการศึกษาของภูมิภาคสามแฉก นักบวชและบุคลากรทางศาสนา ระดม จัดสรรและใช้ทรัพยากรทางการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม พัฒนาระบบและมาตรฐานคุณภาพการศึกษา รวมทั้งกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น (สนอง ศิริกุลวัฒนา, 2535 : 10) ในส่วนของแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539) ได้ระบุนโยบายในการพัฒนาส่งเสริมการศึกษาไว้อย่างชัดเจน คือ

เร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาทุกระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาผู้เรียนช่วงอายุ 0 - 18 ปี ส่งเสริมการศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เร่งกระจายโอกาสทางการศึกษาทุกระดับทุกประเภท เพื่อให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ สังคม และกลุ่มชนต่างวัฒนธรรม ตลอดจนจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษ เร่งรัดปรับปรุงการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานให้ผู้จบประถมศึกษาได้เข้าเรียนมากยิ่งขึ้น ส่งเสริมให้จัดเครือข่ายการเรียนรู้ที่มีความยืดหยุ่น หลากหลายในรูปแบบและวิธีการให้สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชน และสังคม ทั้งนี้ เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ส่งเสริมการศึกษาเพื่ออาชีพทุกระดับ และประเภทการศึกษา ให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถที่จะเป็นผู้ประกอบการได้ด้วย เร่งรัดปฏิรูปการฝึกหัดครู พัฒนาครูประจำการและยกมาตรฐานวิชาชีพครู เพื่อให้ได้ครูที่มีคุณภาพ สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งเสริมให้หน่วยงานการศึกษาในส่วนภูมิภาค ส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษามีความคล่องตัวในการบริการและจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น สนับสนุนให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพและให้มากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการศึกษาที่นอกเหนือจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาที่เป็นความต้องการเฉพาะกลุ่มคน (สมนึก นนธิจันทร์, 2535 : 62 - 73) สอดคล้องกับนโยบายทางการศึกษาของ

นายบรรหาร ศิลปอาชา ที่ได้แถลงต่อรัฐสภาไว้ว่า จะส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ โดยมุ่งขยายการศึกษาภาคบังคับเป็น 12 ปี-เร่งรัดการพัฒนาการศึกษาวิชาชีพทั้งในและนอกระบบโรงเรียน ในระดับอุดมศึกษา จะปรับปรุงระบบบริหารให้มีความเป็นอิสระ และคล่องตัวตลอดจนส่งเสริมให้มีการทำวิจัยอย่างเพียงพอ จะหาทุนการศึกษาและสวัสดิการเงินกู้แก่นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ เร่งผลิตบุคลากรในสาขาที่ขาดแคลน สนับสนุนการศึกษา และฝึกอาชีพแก่ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการ ผลักดันให้มีการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคใหม่ ส่งเสริมให้ประชาชนมีจิตสำนึกในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามาลงทุนในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น ส่งเสริมขวัญและกำลังใจแก่บุคลากรทางการศึกษา ยกมาตรฐานวิชาชีพครูตลอดจนกระจายอำนาจบริหารการศึกษาให้เหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 ข : 36 - 39) สำหรับ นายสุวัชร รังสิตพล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมการศึกษาโดยการปฏิรูปการศึกษานี้ในเรื่อง คือ การปฏิรูปสถานศึกษา การปฏิรูปบุคลากรทางการศึกษา การปฏิรูปหลักสูตร และการปฏิรูประบบบริหารการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2539 : 1)

จากนโยบายส่งเสริมการศึกษาหลาย ๆ ระดับ ย่อมเป็นภารกิจของบุคลากรในกระทรวงศึกษาธิการที่จะต้องรับไปปฏิบัติให้บรรลุวัตถุประสงค์ สำหรับในระดับอำเภอเป็นหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอที่จะต้องปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาตามนโยบายดังกล่าวให้บรรลุวัตถุประสงค์ ทั้งนี้ เพราะศึกษาธิการอำเภอเป็นตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการในระดับอำเภอ ดังจะได้กล่าวถึงหน้าที่และวิธีการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอต่อไป

การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ

วิเศษ ภูมิชัย (2538 : 2) บันทึกไว้ว่า ศึกษาธิการอำเภอมิหน้าที่ประสานและส่งเสริมการดำเนินงานด้านการศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2533 : 1) ระบุว่า ศึกษาธิการอำเภอทำหน้าที่ประสานงานในด้านการจัดกิจกรรมการศึกษา และการใช้ทรัพยากรร่วมกัน โดยทำหน้าที่ในฐานะองค์กลางของกระทรวง ศึกษาธิการในส่วนภูมิภาค สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2537 ก : 30) ให้หลักเกณฑ์ไว้ว่า บทบาทหน้าที่รับผิดชอบด้านการส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ สี่ด้าน คือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา

การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2539 : 223) ให้คำจำกัดความว่า "การจัดการ" หมายถึง การสั่งงาน ควบคุมงาน ดำเนินงาน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2523 : 5) บันทึกไว้ว่า "การจัดการ" มีความหมายอย่างเดียวกับคำว่า การบริหาร ซึ่ง สมพงษ์ เกษมสิน (2521 : 5) สรุปว่า การจัดการ หมายถึง การจัดหรือดำเนินงาน ตามนโยบายที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ กิตติมา ปรีดีติลล (2532 : 4) ที่กล่าวว่า การจัดการ เป็นการบริหารเพื่อให้งานสำเร็จตามนโยบายที่กำหนดไว้ และการจัดการศึกษา ของรัฐจึงเป็นการพยายามทุกอย่างที่จะดำเนินงานเกี่ยวกับการศึกษา เพื่อให้ผลผลิต คือ ผู้เรียนมีคุณภาพตามเป้าหมาย ซึ่งผู้รับผิดชอบจะต้องบริหารทรัพยากรทางการบริหารทั้งสี่ ประการ คือ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และการจัดการ ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

ศึกษาธิการอำเภอในฐานะตัวแทนกระทรวงศึกษาธิการในส่วนภูมิภาคในระดับ อำเภอ มีหน้าที่ส่งเสริมการศึกษาของรัฐหลายประการ เช่น งานส่งเสริมการศึกษา ผู้ยากไร้ก่อนวัยเรียน งานส่งเสริมการขยายโอกาสทางการศึกษา งานประสานการจัดตั้ง โรงเรียนมัธยมศึกษาใหม่ งานประสานการผลิตกำลังคนในสาขาขาดแคลน งานนิเทศการ

บริหารการศึกษา งานส่งเสริมดูแลการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด งานส่งเสริมการศึกษาของพระสงฆ์ งานการศึกษาเพื่อความมั่นคงของชาติ งานป้องกันและแก้ปัญหายาเสพติดในสถานศึกษา งานป้องกันและแก้ไขการก่อความไม่สงบในสถานศึกษา งานยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาและบุคลากรทางการศึกษาที่มีผลงานดีเด่น งานส่งเสริมการจัดการศึกษา งานประสานการรับนักเรียน นักศึกษาทุกระดับ งานคัดเลือกนักเรียนโรงเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน งานโครงการพระราชดำริ และงานสถิติข้อมูลทางการศึกษา (สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ, 2533 : 110 - 115) ในปีต่อมา สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 1 - 166) ระบุเพิ่มเติมว่า ศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐอีกหลายประการ คือ การเป็นหน่วยงานกลางของหน่วยงานสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในอำเภอ ในเรื่องการจัดทำแผน การจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ การจัดตั้งและการจัดสรรงบประมาณ การกำกับ เฝ้าระวัง ติดตาม รายงานผล การส่งเสริมการศึกษาทางด้านศาสนา การส่งเสริมการศึกษาทางด้านวัฒนธรรม การส่งเสริมความรู้ด้านสวัสดิศึกษา การพัฒนาประสิทธิภาพด้านลูกเสือและยุวกาชาด การส่งเสริมโครงการพระราชดำริที่เกี่ยวกับการศึกษา งานส่งเสริมความรู้แก่ประชาชนในชนบท งานวิทยุสื่อสารทางการศึกษา งานนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ และงานพัฒนาบุคลากรในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ ในส่วนของ กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2537 ก : 20) ระบุว่า ศึกษาธิการอำเภอ มีหน้าที่ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการศึกษาของรัฐในเรื่องต่าง ๆ คือ การวางแผนการรับนักเรียนประจำปี การวางแผนการจัดตั้งสถานศึกษา และการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2533 : 7) กำหนดว่า ศึกษาธิการอำเภอในฐานะผู้อำนวยการคุรุสภาอำเภอ มีหน้าที่ปฏิบัติงานด้านวิชาการ ด้านสวัสดิการ ด้านบริการและพิทักษ์สิทธิในการประกอบอาชีพครู ในส่วนของพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2523 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งศึกษาธิการอำเภอเป็นกรรมการโดยตำแหน่งในกรรมการชุดนี้ได้ว่า มีหน้าที่ประสานดำเนินการประถมศึกษาของโรงเรียนสังกัดสำนักงานประถมศึกษาอำเภอ เสนอแนะการตั้งผู้อำนวยการโรงเรียน อาจารย์ใหญ่ ครูใหญ่โรงเรียน

สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด เสนอ
 ความดีความชอบของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อคณะกรรมการ
 การประถมศึกษาจังหวัด และปฏิบัติกรอื่นตามกฎหมายกำหนด และตามที่คณะกรรมการ
 การประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย (สนอง เครือมาก, 2535 : 101) สำหรับระเบียบ
 กระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
 2521 ประกาศใช้เมื่อ พ.ศ. 2524 ระบุว่า ให้ศึกษาธิการอำเภอเป็นประธานในคณะกรรมการ
 การประเมินผลปลายปี ของโรงเรียนประถมศึกษาทุกโรงเรียนที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอ
 หรือกิ่งอำเภอนั้น (ประดิษฐ์ ฮวบเจริญ และคนอื่น ๆ, 2525 : 440) ภารกิจอีกประการ
 หนึ่งของศึกษาธิการอำเภอ คือ มีหน้าที่ส่งเสริมความมั่นคงและความเจริญก้าวหน้าของ
 ลูกเสือและยุวกาชาดในอำเภอ (ละม่อม ชัยโย, 2532 : 698 - 713) สำหรับระเบียบ
 กระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการตรวจราชการและรายงานผลการดำเนินงาน พุทธศักราช
 2533 ระบุไว้ในข้อ 22 ว่า ศึกษาธิการอำเภอเป็นผู้ประสานและดำเนินการตามแผนการ
 ตรวจราชการ (ธวัชชัย พิกุลแก้ว, 2533 : 304)

การจะดำเนินการให้บรรลุตามเป้าหมายของแต่ละประเด็นที่กล่าวแล้ว ศึกษาธิการ
 อำเภอจะต้องวิเคราะห์นโยบายจากหน่วยเหนือ แล้วนำมาจัดทำเป็นแผนงาน โครงการใน
 ระดับอำเภอ (คิน บานขาว, 2526 : 177) แล้วแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นมาปฏิบัติงาน
 โดยระดมสรรพกำลังจากหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งนี้ ศึกษาธิการอำเภอจะต้องใช้ภาวะผู้นำในการ
 ประสานงานให้ส่วนราชการต่าง ๆ ร่วมใจกัน (มงคล ศรีไพรวรรณ, 2532 : 24)

โดยสรุป งานส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ เป็นการดำเนินงานสนับสนุนให้
 การบริหารสถานศึกษาของรัฐสามารถบริหารงานให้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพ
 โดยส่งเสริมทั้งด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ

การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534 มาตรา 66 ระบุว่า รัฐพึง
 ส่งเสริมและบำรุงการศึกษาอบรม และฝึกอาชีพตามความเหมาะสมและความต้องการของ
 ประเทศ และพึงให้เอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาอบรมทุกระดับ ตามบทบัญญัติแห่ง

กฎหมาย (สุพล ด้วยตั้งใจ และคนอื่น ๆ. ม.ป.ป. : 26) สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 ข้อ 18 ที่ว่า รัฐพึงส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาทุกระดับเพิ่มขึ้น ให้มีอิสระและคล่องตัวในการบริหารและการจัดการ สามารถพึ่งตนเองได้ โดยรัฐสนับสนุนด้านวิชาการ ทรัพยากร การอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานและการรับรองมาตรฐาน (สนอง คิริกุลวัฒนา. 2535 : 13) สำหรับนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลนายบรรหาร ศิลปอาชา ได้กล่าวถึงการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่า จะส่งเสริมและสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาโดยองค์กรชุมชน สถานประกอบการเอกชน และองค์กรผู้ปกครอง จะผ่อนคลายระเบียบและกำหนดมาตรฐานการจ้างที่เหมาะสม เพื่อให้เอกชนเข้ามามีบทบาทในการลงทุนในด้านการศึกษา และการฝึกฝนอาชีพทุกระดับมากยิ่งขึ้น (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 ข : 9)

โรงเรียนเอกชน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบโดยตรงในระดับอำเภอ จึงเป็นหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ที่จะต้องปฏิบัติงานแทนกรมที่ไม่มีหน่วยงานรับผิดชอบภายในอำเภอ (ชาว สป.นครปฐม. 2538 : 6) ซึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2536 ข : 174 - 182) ระบุว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอมีหน้าที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาเอกชนหลายประการ เช่น งานประสานการจัดการศึกษาระหว่างสถานศึกษาของรัฐและเอกชน งานขอจัดตั้งโรงเรียนเอกชน รวมทั้งโอนกิจการโรงเรียน งานขอเลิกกิจการโรงเรียน งานขออนุญาตเปลี่ยนแปลงกิจการโรงเรียน งานขออนุญาตเป็นผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ครูใหญ่ และครูงานขออนุญาตเปลี่ยนแปลงกรณีต่าง ๆ เกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน งานจัดทำรายงานโรงเรียนเอกชนประจำปี งานเกี่ยวกับกรณีพิพาทต่าง ๆ ของโรงเรียนเอกชน งานควบคุมและลงโทษกรณีฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบฯ งานคุ้มครองการทำงานของครูใหญ่และครูงานส่งเสริมขยายอนุบาลศึกษาภาคเอกชน งานส่งเสริมและสนับสนุนการบริหารในสถานศึกษาเอกชน งานส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรในโรงเรียนเอกชน งานเสริมสร้างให้สถานศึกษาเอกชนจัดการศึกษาให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน ตลอดจนงานประเมินคุณภาพการศึกษา งานนิเทศการบริหารการศึกษา งานแนะแนวการศึกษาและอาชีพ งานขอรับเงินอุดหนุนโรงเรียนงานขอรับเงินทุนเลี้ยงชีพ งานกองทุนสงเคราะห์ครู งานสวัสดิการครู งานส่งเสริมการใช้

หลักสูตรและแบบเรียน เป็นต้น ในส่วนของลักษณะงาน สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2537 ก : 40 - 42) ได้ระบุวิธีการดำเนินงานในเรื่องดังกล่าวของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอว่า ในส่วนของงานประจำกับปฏิบัติตามระเบียบ กฎหมาย ซึ่งมีแนวทางที่ชัดเจนอยู่แล้ว ส่วนใหญ่เป็นการตรวจสอบกลั่นกรองขั้นต้นแล้วนำเสนอนายอำเภอเพื่อเสนอผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับงานที่ต้องปฏิบัติร่วมกันหลายฝ่ายต้องใช้วิธีการตั้งคณะกรรมการ เพื่อร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของแต่ละเรื่อง

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นหน่วยงานขั้นต้น ที่ช่วยเหลือสนับสนุนการจัดการศึกษาของเอกชน ตั้งแต่เริ่มจัดตั้งสถานศึกษา จนกระทั่งล้มเลิกกิจการ ทั้งที่เป็นงานประจำและงานที่ต้องปฏิบัติเป็นกรณีพิเศษ

การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2534 : 80 - 95) กล่าวว่า รัฐบาลไทยในอดีตสมัยหม่อมราชวงศ์ศีกฤทธิ ปราโมช หม่อมราชวงศ์เสนีย์ ปราโมช นายธานินทร์ กรัยวิเชียร พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ ได้ให้ความสำคัญในการส่งเสริมการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา มาก โดยได้ระบุไว้ในนโยบายของรัฐบาลแต่ละสมัย โดยสรุปว่า จะจัดทุนเล่าเรียนให้แก่ผู้ยากไร้แต่มีสติปัญญาหรือเรียนดี เพื่อให้ได้รับการศึกษาอบรมหรือศึกษาวิชาพิเศษทั่วถึงกัน จะจัดให้ผู้เรียนระดับการศึกษาภาคบังคับได้รับอุปกรณ์การเรียนโดยไม่คิดมูลค่า ส่วนเด็กยากไร้จะได้รับเครื่องแบบนักเรียนโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย สอดคล้องกับ กระทรวงศึกษาธิการ (2534 : 242) ที่ได้กำหนดแนวทางส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ในแผนพัฒนาการศึกษา การศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 7 ว่า รัฐบาลควรจัดทุนการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในพื้นที่ต่าง ๆ ทั้งในเขตชุมชนเมือง และชุมชนชนบท ห่างไกล ให้ได้มีโอกาสเข้ารับการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นให้มากยิ่งขึ้น ให้หน่วยงานทางการศึกษารูปแบบ วิธีการ ในการส่งเสริมการศึกษาให้กับเด็กที่มีความรู้ ความสามารถพิเศษด้านต่าง ๆ ตามหลักวิชา ที่เหมาะสมกับวัยและความสามารถ โดยให้มีการประสานงานและขอความร่วมมือจากภาคเอกชน ให้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาด้านนี้ให้มากยิ่งขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ (2538 ข : 7 - 8) ได้บันทึกนโยบายการส่งเสริม

มพ
341.2011
ม 410
2541
ค.๖

การศึกษาของนักเรียนและนักศึกษา ของรัฐบาล นายบรรหาร ศิลปอาชา ว่า จะดำเนินการจัดสวัสดิการการศึกษา และสวัสดิการอื่น ๆ ที่จำเป็นแก่นักเรียน จะจัดหาทุนการศึกษา และจัดให้มีกองทุนสวัสดิการเงินกู้แก่นักเรียน นักศึกษา ที่ขาดแคลน ให้มีโอกาสศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น จะสนับสนุนให้ผู้ด้อยโอกาสและผู้พิการมีโอกาสเข้าศึกษาและมีกรอบวิชาชีพมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถพึ่งตนเองได้ ศึกษาธิการอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช (2538 : 7 - 10) ได้ประชาสัมพันธ์ว่า ศึกษาธิการอำเภอมุ่งงานด้านส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาหลายประการ ได้แก่ งานเตรียมพื้นฐานอาชีพแก่นักเรียน นักศึกษาทุกระดับ งานป้องกันอุบัติเหตุในสถานศึกษา งานป้องกันยาเสพติดให้โทษในสถานศึกษา งานส่งเสริมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ งานคัดเลือกนักเรียนเพื่อรับรางวัลพระราชทาน งานส่งเสริมผู้ยากไร้ก่อนวัยเรียน งานประสานจัดที่พักแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา งานจัดหาทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียน นักศึกษา งานสนับสนุนการจัดหาสถานประกอบการสำหรับนักเรียน นักศึกษาฝึกงาน งานส่งเสริมการใช้หลักสูตรและแบบเรียน งานอบรมนายหมู่ ลูกเสือ เนตรนารี งานกิจกรรมชุมนุมผู้บำเพ็ญประโยชน์ในสถานศึกษา งานคัดเลือกกิจกรรมยุวกาชาดดีเด่น งานจัดตั้งและดำเนินงานสรวัดนักเรียน นักศึกษา งานวันเด็กแห่งชาติ งานจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษาประจำปี สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2537 ก : 49) ได้กำหนดขอบข่ายหน้าที่ของศึกษาธิการอำเภอ ที่จะต้องจัดส่งเสริมการศึกษาให้แก่ นักเรียน นักศึกษา ทุกสังกัด ทุกระดับ และทุกประเภทการศึกษาในพื้นที่อำเภอ ได้แก่ งานจัดทุนการศึกษา งานส่งเสริมโครงการอาหารกลางวัน งานจัดหาที่พักสำหรับนักเรียน นักศึกษา ตลอดจนงานส่งเสริมกิจกรรมหารายได้ระหว่างเรียนและกิจกรรมอื่น ๆ

งานส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา เป็นการช่วยเหลือนักเรียน นักศึกษา เพื่อให้สามารถเล่าเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยช่วยเหลือหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านความขาดแคลน ได้แก่ การจัดทุนการศึกษา อุปกรณ์การเรียน เครื่องแบบนักเรียน อาหารกลางวัน ตลอดจนการหารายได้ระหว่างเรียน ด้านการให้โอกาสทางการศึกษา ได้แก่ การส่งเสริมให้ผู้มีความสามารถพิเศษและผู้พิการสามารถเล่าเรียนได้ตามสมรรถภาพของตนเอง การเพิ่มสถานศึกษาให้เพียงพอ ด้านสวัสดิศึกษา ได้แก่ การป้องกันอุบัติเหตุ อุบัติภัย ตลอดจนด้านพลศึกษา ลูกเสือและเนตรนารี เป็นต้น

การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

การสร้างนักเรียนให้มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติที่ต้องการ เป็นเป้าหมายอันสำคัญยิ่งของงานวิชาการ งานวิชาการมีเช้อยู่ที่นักเรียนอ่านออก เขียนได้ เท่านั้น แต่เป็นงานที่รับผิดชอบต่อคุณภาพของพลเมือง และความมั่นคงของประเทศชาติด้วย (กิติมา ปริทีติลล, 2532 : 45) กระทรวงศึกษาธิการ (2538 ก : 11) ให้ข้อสรุปว่า มาตรฐานคุณภาพการศึกษา คือ ข้อกำหนดที่เป็นสภาพความสำเร็จของการจัดการศึกษาที่สังคมยอมรับ ซึ่งจะสำเร็จได้จะต้องมีความพร้อมของปัจจัยการดำเนินงาน และความพร้อมของสภาพแวดล้อม กระทรวงศึกษาธิการ (2537 : 15) กล่าวชัดเจนว่า คุณภาพการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะต้องพัฒนาหลาย ๆ ด้าน เช่น พัฒนาหลักสูตร การฝึกอบรมครู การนิเทศการศึกษา การปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์การศึกษา การวัดผลประเมินผล ตลอดจนการศึกษาวิจัย เป็นต้น สำหรับ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2537 ข : 53) ระบุว่า ศึกษาธิการอำเภอมีกิจกรรมที่จะต้องส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานการศึกษาหลายประการ ได้แก่ การอบรมสัมมนาบุคลากรทางการศึกษา การประกวดแข่งขันการสร้างสื่อการเรียนการสอน การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน การประกวดนักเรียนดีเด่น การนิเทศการศึกษา ระดมทรัพยากรเพื่อส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา การจัดหาส่งเสริมการศึกษา การวิจัยทางการศึกษา การรวบรวมเกณฑ์คุณภาพการศึกษา การจัดหาเครื่องมือวัดมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ตลอดจนการวิเคราะห์ ประเมินผล กระทรวงศึกษาธิการ (2538 ข : 24) สรุปว่า ศึกษาธิการอำเภอในฐานะหัวหน้าหน่วยงานดูแลการศึกษาในระดับอำเภอ มีภาระหน้าที่ในการควบคุม ส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาหกประการ คือ ร่วมมือในกิจกรรมเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่จัดขึ้นทุกกิจกรรม ปรับระบบกลไกการบริหารงานแผนงาน ดำเนินงานให้สอดคล้องกับแนวทางพัฒนาคุณภาพการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น ดำเนินการในส่วนที่เป็นภาระความรับผิดชอบของหน่วยงานอย่างมีประสิทธิภาพ ติดตาม ประเมิน และส่งเสริมการดำเนินงานเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา และประชาสัมพันธ์ร่วมมือกับชุมชนผู้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการพัฒนา สำหรับ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2536 ข : 180) กำหนดแนวทางปฏิบัติ

งานด้านส่งเสริมควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ของศึกษาธิการอำเภอไว้หลายประการ เช่น งานวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพการศึกษากับเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด งานเสริมสร้างการจัดการศึกษาให้ได้เกณฑ์มาตรฐาน งานประเมินคุณภาพการศึกษา งานนิเทศการบริหารการศึกษา งานแนะแนวการศึกษาอาชีพ งานตรวจสอบคุณภาพและออกใบรับรองคุณภาพ และงานส่งเสริมการใช้หลักสูตรและแบบเรียน เป็นต้น ซึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2537 ก : 52 - 54) ได้ระบุวิธีการปฏิบัติงานส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับอำเภอว่า ควรดำเนินงานโดยคณะกรรมการการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมอำเภอ (ศศ.วอ.) ซึ่งมีขั้นตอนในการดำเนินงานประกอบด้วย การประชุม คณะกรรมการ การแต่งตั้งอนุกรรมการ การกำหนดกฎเกณฑ์ การสร้างเครื่องมือ การติดตามผล การวิเคราะห์และรายงานผล ทั้งนี้ศึกษาธิการอำเภอเป็นกรรมการและเลขานุการของคณะกรรมการดังกล่าวอยู่แล้ว ทำให้ง่ายต่อการดำเนินงาน

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า การควบคุมส่งเสริมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เป็นการดำเนินการหลายประการ เพื่อยกระดับมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้สูงขึ้น เช่น การพัฒนาบุคลากรทางการศึกษา การพัฒนาเครื่องมือในการวัดคุณภาพการศึกษา การส่งเสริมความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ การระดมงบประมาณจากภาครัฐและภาคเอกชน เป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

ศักดิ์ชัย บุญสนอง (2537 : 70) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาปัญหาการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เขตการศึกษา 7 - 8 พบว่า ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนขนาดต่างกัน มีปัญหาการปฏิบัติงานแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุธน อ่อนชู (2530 : 75) ได้ศึกษาเรื่อง บทบาทการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา

ที่มีประสบการณ์ต่ำกว่า 10 ปี และ 10 ปีขึ้นไป มีทัศนคติต่อบทบาทที่เป็นจริงในการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแต่ละงาน พบว่า บทบาทการบริหารงานของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในการบริหารงานวิชาการ นอกนั้นไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เสริมศักดิ์ ดิษฐพาน (2531 : 70) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอ ตามความต้องการของผู้ใต้บังคับบัญชา ในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า ผู้ใต้บังคับบัญชาของศึกษานิเทศก์ในภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน คือ กลุ่มประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี และกลุ่มประสบการณ์ในการทำงานตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีระดับความต้องการให้ศึกษานิเทศก์อำเภอแสดงพฤติกรรมผู้นำที่มุ่งงานและมุ่งสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิมล จันทรแก้ว (2538 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาการบริหารบุคลากรของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานบุคลากรของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ ผู้ช่วยศึกษานิเทศก์อำเภอและนักวิชาการศึกษาประจำสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งดำรงตำแหน่งและขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอที่ปฏิบัติงานต่างกัน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักวิชาการศึกษาประจำสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ มีทัศนะด้านการคัดเลือกบุคลากร ด้านการจัดตัวบุคลากรเข้าปฏิบัติงาน และด้านพัฒนาบุคลากร แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วินิจ นาควิเชียร (2535 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดสงขลา สรุปว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ตรงตำแหน่งแตกต่างกัน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านกรอบความคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สำหรับทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของครูอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณารายด้าน ปรากฏว่า ด้านงานเฉพาะอย่างและด้านกรอบความคิด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับด้านมนุษยสัมพันธ์ไม่แตกต่างกัน

สุภรชก เสือทอง (2537 : 145) ได้ศึกษาค้นคว้าเรื่อง การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชน ตามตัวแปรคุณวุฒิ และประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน โดยส่วนรวมและรายด้านไม่ต่างกัน

ไพธนา อ้วนโตร (2534 : 48) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษาในภาคใต้ ตามทัศนะของอาจารย์ พบว่า อาจารย์ที่มีประสบการณ์น้อยและอาจารย์ที่มีประสบการณ์มาก มีทัศนะต่อสภาพการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สำเนียง กุญชรินทร์ (2532 : 147 - 148) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานวิชาการของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอในภาคใต้ พบว่า หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอที่เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษา (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2523 เป็นต้นมา) กับหัวหน้าการประถมศึกษาที่ไม่เคยดำรงตำแหน่งหัวหน้าหมวดการศึกษา (ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2523 เป็นต้นมา) มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานวิชาการของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอโดยส่วนรวมอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้านพบว่า มีทัศนะอยู่ในระดับที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สำหรับหัวหน้าการประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในสำนักงานขนาดใหญ่หรือใหญ่มาก ขนาดกลาง และขนาดเล็ก หรือเล็กมาก มีทัศนะต่อการปฏิบัติงานวิชาการของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และแต่ละด้านก็ไม่แตกต่างกัน

สุชล บุญไทย (2531 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย สรุปผลว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการบริหารทั้งเจ็ดด้าน ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีประสบการณ์ในการบริหารงานต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เย็นฤดี ลิ้มปานหะ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติกรเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือของครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา ได้สรุปผลว่า การปฏิบัติงานการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือของครูอาจารย์ในโรงเรียนประถมศึกษาที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดต่างกัน โดยส่วนรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยต่างประเทศ

แซนด์เลอร์ (สุรน อ่อนชู.- 2530 : 48 ; อ้างอิงมาจาก Sandler. 1968 : 169) ได้ข้อสรุปว่า บทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทในอุดมการณ์ของศึกษานิเทศก์อาเภอ มีความใกล้เคียงกันโรงเรียนขนาดใหญ่มากกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก

แพดเกตต์ (วิมล จันทร์แก้ว. 2538 : 37 ; อ้างอิงมาจาก Padgett. 1981 : 2417 - A) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการบังคับบัญชาของผู้บริหารโรงเรียน เกี่ยวกับการบริหารบุคลากร ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีการบังคับบัญชาเกี่ยวกับภารกิจการบริหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ฮอฟแมน (วราพงษ์ เพชรรัตน์. 2536 : 47 ; อ้างอิงมาจาก Hoffman. 1958 : 240) ได้ทำการศึกษานโยบายของครูใหญ่ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานในหน้าที่ พบว่า ร้อยละ 90 ของครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ 2 - 4 ปี มีปัญหามากในการนิเทศการศึกษา จากจำนวนการนิเทศ 106 ปัญหา มีปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาถึงร้อยละ 50 นอกนั้น เป็นปัญหาการพัฒนาสมรรถภาพและการช่วยเหลือครู สาเหตุที่มีปัญหาในการนิเทศมาก เป็นเพราะมีงานธุรการและงานติดต่อประสานงานมาก ทำให้การปฏิบัติงานด้านการนิเทศการศึกษาน้อยลงไป

สปาร์ค (จรัส แก้วสุก. 2535 : 43 ; อ้างอิงมาจาก Sparks. 1960 : 360) ได้ศึกษาเกี่ยวกับผู้บริหารในระดับไฮสกูล ในรัฐเคนตักกี สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความเข้าใจในการบริหารได้ดีกว่าครูใหญ่ที่บริหารงานในโรงเรียนขนาดเล็ก

เมย์ตัน (จันทน์ เวชประสิทธิ์. 2535 : 30 ; อ้างอิงมาจาก Mayton. 1980 - A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสบการณ์ในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ได้ผลสรุปว่า การบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มากด้วยประสบการณ์ด้านการดำรงตำแหน่งมีคุณค่าต่อการบริหารงาน ผู้บริหารโรงเรียนที่มีประสบการณ์สูงย่อมมีความเข้าใจในกระบวนการบริหารบุคคลสูง

จากการศึกษาเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและต่างประเทศ ผู้วิจัยเห็นว่า ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ปฏิบัติงานในสำนักงานที่มีขนาดต่างกัน มีทักษะทั้งสอดคล้องและแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับรายละเอียด และสภาพแวดล้อมแต่ละ เรื่อง

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ในบทนี้จะกล่าวถึง ประชากร กลุ่มตัวอย่าง
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล วิธีสร้างเครื่องมือ วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล
การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับ ดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย ศึกษาธิการอำเภอ ที่ปฏิบัติงาน
อยู่ในภาคใต้ของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2540 ซึ่งมีศึกษาธิการอำเภอ จำนวน 146 คน
จากสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ 146 อำเภอ

กลุ่มตัวอย่าง

ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ปีงบประมาณ 2540 จากประชากร
146 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 108 คน ตามตารางอัตราส่วนของ เครจซี่ และมอร์แกน
(Krejcie and Morgan, 1970 : 608) แล้วสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random
sampling) ตามขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และประสิทธิภาพในการดำรง
ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ แล้วสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) โดยใช้
ตารางเลขสุ่ม (random number) ดังปรากฏตามตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา แยกตามขนาดสำนักงาน
ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงาน และตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งศึกษาธิการ
อำเภอ

ตัวแปร	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ขนาดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ		
1. ขนาดเล็ก	94	70
2. ขนาดใหญ่	52	38
รวม	146	108
ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ		
1. ต่ำกว่า 10 ปี	83	61
2. ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	63	47
รวม	146	108

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลสำหรับใช้ในการศึกษา คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้น แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการสำรวจรายการ
(check-list) ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และ
ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย ตามทัศนะของศึกษาธิการอำเภอ ประกอบด้วยคำถาม 44 ข้อ ตามองค์ประกอบสี่ประการ คือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ซึ่งเป็นแบบสอบถามลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) มีห้าระดับ คือ น้อยที่สุด น้อย ปานกลาง มาก และมากที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (open-ended questionnaire) ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ

วิธีสร้างเครื่องมือ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาค้นคว้าหาแนวคิด และประเด็นสำคัญของงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง แล้วนำมาพิจารณาสร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 44 ข้อ ในสี่องค์ประกอบคือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และให้คำแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญสามท่านตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์และให้คำแนะนำ เพื่อการปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง ผู้เชี่ยวชาญสามท่าน ได้แก่ นายจรัส ธรรมสุวรรณ ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช มีความเชี่ยวชาญด้านนโยบายและภาพรวมของงานส่งเสริมการศึกษา นายสุชาติ ทองบุญยัง ศึกษาธิการอำเภอจุฬาภรณ์ มีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภออย่างลึกซึ้ง และนางภิญญา บุญทอง อาจารย์โรงเรียนอนุบาลนครศรีธรรมราช เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญด้าน

ภาษาไทย สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโท สาขาภาษาตะวันออก และเป็นผู้ได้รับรางวัล
ครูภาษาไทยดีเด่นจากคุรุสภา

4. นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (try-out) กับ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ 30 ท่าน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้

5. นำแบบสอบถามที่ได้จากการทดสอบแล้วมาตรวจให้คะแนน และหาความ
เชื่อมั่นด้วยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ได้เท่ากับ 0.94 และ
นำเสนอคณะกรรมการควบคุมปริญญาโทเพื่อตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ และเพื่อแนะนำ
ในการปรับปรุงครั้งสุดท้าย แล้วนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้จริงในการวิจัย

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยจะดำเนินการตามขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถาม พร้อมหนังสือแนะนำตัวผู้วิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยทักษิณ ไปยังผู้ตอบแบบสอบถามที่ดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอหรือผู้รักษาการ
ในตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง 108 คน พร้อมทั้งซองปิดผนึกมีเจ้าหน้าที่
ของถึงผู้วิจัย ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการส่งแบบสอบถามคืน และขอความร่วมมือให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามที่ตอบเสร็จแล้วคืนผู้วิจัย ภายใน 10 วัน หลังจากที่ได้รับแบบสอบถาม

2. กรณีที่ไม่ได้รับแบบสอบถามคืนภายในกำหนด ผู้วิจัยจะมีหนังสือขอความร่วมมือ
ไปอีกครั้งเพื่อให้ได้แบบสอบถามคืนให้มากที่สุด

3. ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ แล้วดำเนินการ
ตามขั้นตอนการวิจัยต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด มาตรวจสอบความถูกต้อง พร้อมจัด
หมวดหมู่ตามตัวแปร แล้วมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ใช้วิธีการหาค่าร้อยละ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 1 คือ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ใช้วิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ในการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามในตอนที่ 2 คือ ระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย แล้วนำมาเปรียบเทียบเกณฑ์ของ เบสต์ (Best. 1977 : 174) ดังนี้

1.0000 - 2.3333 หมายถึง การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับน้อย

2.3334 - 3.6667 หมายถึง การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

3.6668 - 5.0000 หมายถึง การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับมาก

3. ใช้วิธีทดสอบค่าที (t-test) เพื่อเปรียบเทียบตัวแปรสองกลุ่ม สำหรับข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดในตอนที่ 3 ผู้วิจัยนำมาจัดลำดับความถี่เพื่อนำมาใช้ในการอภิปรายผล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ใช้คอมพิวเตอร์วิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรม SPSS/PC⁺ (statistical package for the social sciences / personal computer-plus) ซึ่งได้ค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ค่าร้อยละ (percentage) ใช้สูตร

$$\text{ร้อยละของรายการใด} = \frac{\text{ความถี่ของรายการนั้น} \times 100}{\text{ความถี่ทั้งหมด}}$$

(นิภา ศรีไพรจน์. 2531 : 140)

1.2 ค่าเฉลี่ย (arithmetic mean) ใช้สูตร

$$\bar{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนข้อมูล

(ลี้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2536 : 86)

1.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ใช้สูตร

$$SD = \sqrt{\frac{N \sum X^2 - (\sum X)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ SD แทน ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\sum X^2$ แทน ผลรวมของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง

$(\sum X)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม

(นิภา ศรีไพรรจน์. 2531 : 164)

2. สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน ใช้ t-test สำหรับการทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ย 2 กลุ่มตัวอย่าง ใช้สูตร

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s^2_1}{n_1} + \frac{s^2_2}{n_2}}}$$

เมื่อ t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการแจกแจงความถี่

$\bar{X}_1, \bar{X}_2$ แทน จำนวนค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

s^2_1, s^2_2 แทน จำนวนค่าความแปรปรวนของกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

n_1, n_2 แทน จำนวนกลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536 : 171)

3. สถิติที่ใช้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม การวิจัยเรื่องนี้หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha-coefficient) ใช้สูตร

$$\alpha = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s^2_i}{s^2_t} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น

n แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

$\sum s^2_i$ แทน คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ

s^2_t แทน คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถาม

(ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ, 2536 : 170)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์เกี่ยวกับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย นำเสนอตามลำดับถึงสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญตามลำดับดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การเสนอผลการค้นคว้าครั้งนี้ กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

N แทน ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ย

SD แทน ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

t แทน ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

P แทน ความน่าจะเป็น

* แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

** แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

*** แทน ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเสนอเป็นตอน ๆ ตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืน สถานภาพของศึกษานิเทศก์อำเภอ จำนวนตามประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่ง และขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตามตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
และขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับแบบสอบถามที่ส่งไปและที่ได้รับคืน สถานภาพของศึกษานิเทศก์
อำเภอ จำแนกตามประสิทธิภาพในการดำเนินงาน และขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์
อำเภอ ปรากฏตามตาราง 2 - 3

ตาราง 2 แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและรับคืนจากกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวนแบบสอบถาม				
	ส่งไป	รับคืน	ร้อยละ	ฉบับสมบูรณ์	ร้อยละ
ศึกษานิเทศก์อำเภอ	108	108	100	106	98.14

จากตาราง 2 แสดงว่า แบบสอบถามที่ส่งไปให้ศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของ
ประเทศไทย จำนวน 108 ชุด ได้รับคืน จำนวน 108 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 และเป็น
แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 106 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.14 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

ตาราง 3 แสดงสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปรประสบการณ์ในการ
ดำรงตำแหน่ง และขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง	ร้อยละ
1. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ		
1.1 ต่ำกว่า 10 ปี	61	56.50
1.2 ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป	47	43.50
รวม	108	100
2. ขนาดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงาน		
2.1 ขนาดเล็ก	70	64.80
2.2 ขนาดใหญ่	38	35.20
รวม	108	100

จากตาราง 3 แสดงจำนวนศึกษาธิการอำเภอที่ตอบแบบสอบถาม ดังนี้

1. จำนวนศึกษาธิการอำเภอ ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอต่ำกว่า 10 ปี มากกว่าศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอ 10 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 56.50 : 43.50)
2. จำนวนศึกษาธิการอำเภอ ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่เป็นสำนักงานขนาดเล็ก มากกว่าศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดใหญ่ (ร้อยละ 64.80 : 35.20)

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ปรากฏตามตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และระดับการปฏิบัติงาน
ส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย

องค์ประกอบ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
1. การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ	3.7274	.4918	มาก
2. การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน	3.3951	.9004	ปานกลาง
3. การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา	3.7668	.5428	มาก
4. การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา	3.3046	.6895	ปานกลาง
เฉลี่ย	3.5499	.5462	ปานกลาง

จากตาราง 4 แสดงว่า การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในภาคใต้ของประเทศไทย เมื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ของ เบสต์ (Best, 1977) โดย
ส่วนรวมปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง และจากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นรายด้าน ปรากฏ
ว่า การปฏิบัติงานการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และการส่งเสริมการศึกษาของ
นักเรียน นักศึกษา ปฏิบัติงานในระดับมาก ส่วนการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน
และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ปฏิบัติงานในระดับปานกลาง (ดู
รายละเอียดรายข้อภาคผนวก ค. ตาราง 8)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของ
ศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตามตัวแปรประสพการณ์ในการดำรงตำแหน่ง
และขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏตามตาราง 5 -6

ตาราง 5 เปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้
ของประเทศไทย ตามตัวแปรประสพการณ์ในการดำรงตำแหน่ง

องค์ประกอบ	ต่ำกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป				t	P>t
	N = 61		N = 47			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ	3.7168	.499	3.7350	.487	-.19	.850
2. การส่งเสริมการจัดการศึกษา ของเอกชน	3.2049	.977	3.6418	.729	-2.56	.009**
3. การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา	3.7660	.529	3.7679	.566	-.02	.986
4. การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐาน คุณภาพการศึกษา	3.2951	.687	3.3170	.700	-.16	.817
เฉลี่ย	3.4937	.548	3.6228	.541	-1.22	.224

จากตาราง 5 แสดงว่า ศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และจากการเปรียบเทียบรายด้าน ปรากฏว่า ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ปฏิบัติงานสูงกว่าศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่ำกว่า 10 ปี ส่วนด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ ด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตาราง 6 การวิเคราะห์เปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในภาคใต้ของประเทศไทย ตามตัวแปรขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ

องค์ประกอบ	ขนาดเล็ก		ขนาดใหญ่		t	P>t
	N = 70		N = 38			
	$\bar{X}$	SD	$\bar{X}$	SD		
1. การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ	3.7091	.476	3.7536	.525	-.45	.665
2. การส่งเสริมการจัดการศึกษา ของเอกชน	3.1690	.970	3.8114	.560	-3.75	.000***
3. การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา	3.7649	.547	3.7703	.542	-.05	.961
4. การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐาน คุณภาพการศึกษา	3.2586	.685	3.3895	.699	-.94	.352
เฉลี่ย	3.4734	.538	3.6908	.539	-2.00	.049*

จากตาราง 6 แสดงว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอขนาดต่างกัน ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยศึกษานิเทศก์อำเภอในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอขนาดใหญ่ปฏิบัติงานสูงกว่าศึกษานิเทศก์อำเภอในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอขนาดเล็ก และเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยศึกษานิเทศก์อำเภอในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอขนาดใหญ่ปฏิบัติงานสูงกว่าศึกษานิเทศก์อำเภอในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอขนาดเล็ก ส่วนด้านการส่งเสริมการศึกษาของรัฐ ด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา
ของศึกษาธิการอำเภอ

ตาราง 7 แสดงข้อเสนอแนะการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการ
อำเภอ

ลำดับที่	ประเด็นข้อเสนอแนะการปรับปรุง	ความถี่
<u>การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ</u>		
1.	ควรปรับปรุงกฎหมายและโครงสร้างการบริหารของกระทรวงศึกษาธิการ ให้มีเอกภาพ และให้ศึกษาธิการอำเภอมีอำนาจหน้าที่อย่างเพียงพอ ที่จะทำหน้าที่ส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ	40
2.	กรมที่เกี่ยวข้องควรเพิ่มโครงการและงบประมาณให้แก่สำนักงาน ศึกษาธิการอำเภออย่างเหมาะสม	30
3.	ควรจัดระบบข้อมูลทางการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการให้สอดคล้อง กันทุกกรม	24
4.	กระทรวงศึกษาธิการควรมีแผนงานในการส่งเสริมการจัดการศึกษา ของรัฐที่ชัดเจนและต่อเนื่อง	15
5.	ควรปรับปรุงคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม อำเภอ (ศศ.วอ.) ให้มีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน	15
6.	ควรเพิ่มงบประมาณในการส่งเสริมการศึกษาให้แก่สำนักงาน ศึกษาธิการอำเภออย่างเพียงพอ	12
7.	ควรมีระเบียบให้สถานศึกษาของรัฐภายในอำเภอสามารถใช้ทรัพยากร ร่วมกัน และจัดกิจกรรมร่วมกัน โดยมีสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ เป็นศูนย์กลางในการประสานงาน	10

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	ความถี่
8.	ควรเร่งรัดการส่งเสริมการศึกษาด้านวินัยและคุณธรรม	5
9.	ศึกษาธิการอำเภอควรเร่งรัดนโยบายส่งเสริมการศึกษาของรัฐบาลให้เป็นรูปธรรม	4
10.	ศึกษาธิการอำเภอควรเพิ่มศักยภาพด้านมนุษยสัมพันธ์	3
11.	กระทรวงศึกษาธิการควรส่งเสริมการศึกษานในจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นพิเศษ โดยมุ่งเน้นการบำรุงขวัญกำลังใจแก่ข้าราชการ ส่วนด้านวิชาการ ควรส่งเสริมวิชาภาษาไทย และวิชาวิทยาศาสตร์	3
12.	ควรปรับปรุงสถานศึกษาในชนบทให้มีคุณภาพทัดเทียมกับสถานศึกษาในเมือง	3
<u>การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน</u>		
1.	รัฐควรช่วยเหลือสถานศึกษาเอกชนด้านวิชาการอย่างต่อเนื่อง	10
2.	ควรปรับปรุงงานแนะแนวของโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพและปริมาณสูงขึ้น	7
3.	รัฐควรสนับสนุนให้สถานศึกษาเอกชนมีคุณภาพทัดเทียมกับสถานศึกษาของรัฐ	7
4.	ควรพัฒนาประสิทธิภาพข้าราชการสำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้มีความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรงเรียนเอกชน	5
5.	ควรส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน โดยการช่วยเหลือการเรียนการสอนให้เพียงพอ	4
6.	รัฐพึงระมัดระวังมิให้การจัดการศึกษาของรัฐเข้าซ้อนทับโรงเรียนเอกชน	3
7.	บุคลากรของโรงเรียนเอกชนควรได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3
8.	ควรมีมาตรการจูงใจให้ภาคเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น	3

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	ความถี่
9.	ควรปรับปรุงบทบาทนักวิชาการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้เป็นศึกษานิเทศก์ของโรงเรียนเอกชน	3
10.	ควรสนับสนุนให้มีความร่วมมือทางวิชาการระหว่างโรงเรียนของรัฐและเอกชน	3
11.	ควรจัดให้ครูโรงเรียนเอกชนสอนตรงตามวิชาเอก	3
12.	ควรส่งเสริมกิจกรรมประชาธิปไตยในโรงเรียนเอกชนให้มากยิ่งขึ้น	2
13.	ควรส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนจัดการเรียนการสอนตรงตามหลักสูตร	2
14.	ศึกษาธิการอำเภอควรจัดนิเทศติดตามการเรียนการสอนของโรงเรียนเอกชนให้ทั่วถึงและสม่ำเสมอ	2
15.	ควรรื้อให้ครูโรงเรียนเอกชนรับเงินเดือนและสวัสดิการเท่าเทียมกับข้าราชการครู	2
16.	ควรพัฒนากลุ่มโรงเรียนเอกชนให้มีความพร้อมที่จะช่วยเหลือโรงเรียนเอกชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ	2
17.	ควรจัดอุปถัมภ์การศึกษาให้แก่นักเรียนโรงเรียนเอกชน	1
18.	ควรจัดทำแผนการตรวจเยี่ยมนิเทศและติดตามผลโรงเรียนเอกชนให้มีความแน่นอนชัดเจน	1

การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

1.	กระทรวงศึกษาธิการควรมีแผนงานที่ชัดเจนและมีงบประมาณที่เหมาะสมในการที่จะใช้ส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา โดยมอบให้ศึกษาธิการอำเภอดำเนินการในระดับอำเภอ	18

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	ความถี่
2.	กระทรวงศึกษาธิการควรจัดงบประมาณสนับสนุนการมีรายให้ระหว่างเรียนให้เพียงพอ	15
3.	ควรเน้นความเป็นเลิศทางด้านวิชาการและวิชาชีพ	5
4.	ควรตั้งหน่วยงานระดับกองขึ้นในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการเพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา	4
5.	ควรส่งเสริมให้ผู้ที่หลากหลายโอกาสในระบบโรงเรียนได้เข้ารับการศึกษาระบบนอกระบบโรงเรียน	3
6.	ควรจัดแสดงผลงานนักเรียน นักศึกษาเป็นประจำทุกปี	3
7.	รัฐควรจัดงบประมาณเพื่อการดูแลสุขภาพในระดับอำเภอให้เพียงพอ	3
8.	ควรส่งเสริมให้เด็กทุกคนมีโอกาสทางการศึกษาเท่าเทียมกัน	2
9.	ควรหาตลาดสำหรับจำหน่ายผลผลิตของนักเรียน นักศึกษาให้เพียงพอ	2
10.	ควรจัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยมาไว้ในโรงเรียน	2
11.	ควรให้มีการจัดเก็บภาษีเพื่อการศึกษา	1
12.	ควรส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษาได้เรียนอย่างมีความสุข	1
13.	ควรส่งเสริมในชั้นเรียนอย่างจริงจัง ลดการสอนพิเศษลง	1

การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

- ควรให้มีหน่วยงานระดับกองในสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการทำหน้าที่ส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับประเทศ และให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอทำหน้าที่ดังกล่าวในระดับอำเภอ ทั้งนี้ควรมีระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี

10

ตาราง 7 (ต่อ)

ลำดับที่	ประเด็นข้อเสนอแนะในการปรับปรุง	ความถี่
2.	ควรปรับปรุงบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอให้ปฏิบัติงานส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเป็นหน้าที่หลัก ส่วนงานอื่นให้ทำหน้าที่รอง	8
3.	ควรพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอให้มีความเชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา	8
4.	ควรจัดสรรงบประมาณด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้เพียงพอ	5
5.	ควรมีคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับอำเภอ โดยมีศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นเลขานุการ	3
6.	ควรส่งเสริมให้มีการวิจัยทางการศึกษาในระดับอำเภอให้มากยิ่งขึ้น	3
7.	ควรมีโครงการยกย่องหน่วยงานหรือบุคคลที่มีผลงานดีเด่นด้านส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา	3
8.	ควรรหัสสถานศึกษามีส่วนร่วมในการประเมินมาตรฐานคุณภาพการศึกษา	3
9.	ควรเร่งรัดคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนเอกชนเป็นพิเศษ	3
10.	ควรส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาบุคลากรด้านคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	3
11.	ควรมีการจัดอันดับคุณภาพการศึกษา ทั้งในด้านผู้สอน ผู้บริหาร และสถานศึกษา	2
12.	ควรควบคุมหนังสือแบบเรียนที่ไม่ได้มาตรฐานไม่ให้เข้ามาใช้ในสถานศึกษา	1
13.	ควรจัดระบบประกันคุณภาพครู	1
14.	ควรมีการลงโทษผู้ที่ปฏิบัติงานหย่อนยานทำให้มาตรฐานคุณภาพตกต่ำ	1

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ นำเสนอตามลำดับคือ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า การวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล การอภิปรายผล ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับ และเปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย ตามตัวแปรประสบการณ์ดำรงตำแหน่ง และขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ ผู้วิจัยหาข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ใช้ประชากรที่เป็นศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในปีงบประมาณ 2540 จำนวน 146 คน กำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง 108 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ห้าระดับ ซึ่งถามเกี่ยวกับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ภายใต้ข้อประกอบสี่ด้านคือ ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน ด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา จำนวน 44 ข้อ ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอทั้งสี่ด้าน หลังจาก

การสร้างเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเสร็จ ได้นำเสนอต่อประธานและคณะกรรมการควบคุม
 ปริณญาณพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้มีความเที่ยงตรง เมื่อได้
 ปรับปรุงและจัดทำเป็นฉบับสมบูรณ์แล้ว จึงได้นำไปทดลองกับศึกษาธิการอำเภอในจังหวัด
 ภาคใต้ ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ปรากฏว่า ได้ความ
 เชื่อมั่นเท่ากับ .94 ซึ่งจัดว่าเป็นความเชื่อมั่นที่สูงและเชื่อถือได้

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ทักษิณ ถึงศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย เพื่อขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม
 ปรากฏว่า แบบสอบถามที่ส่งไป 108 ชุด ได้รับคืน 108 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 เป็น
 แบบสอบถามที่สมบูรณ์ 106 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.14 ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยใช้วิธีการทางสถิติ โดยดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยแบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพ
 ของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์หาค่าร้อยละ เพื่อทราบอัตราส่วนของผู้ตอบแบบสอบถาม
 ตามลักษณะตัวแปรอิสระ ข้อมูลตอนที่ 2 หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
 ค่าความแปรปรวน และทดสอบสมมติฐานด้วยค่าที (t-test)

2. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อเสนอแนะด้านการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการ
 ศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ด้วยการจัดลำดับความถี่ของคำตอบเป็นรายองค์ประกอบ เพื่อ
 ใช้ประกอบการอภิปรายผล

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏดังนี้

1. ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา
 โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายองค์ประกอบ พบว่า ด้านการ

ส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และจากการเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป มีระดับการปฏิบัติงานสูงกว่า ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอขนาดต่างกัน ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดใหญ่ปฏิบัติงานสูงกว่า และจากการเปรียบเทียบเป็นรายองค์ประกอบพบว่า ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดใหญ่ ปฏิบัติงานสูงกว่า ศึกษาธิการอำเภอในสำนักงานขนาดเล็ก ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

4. ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย มีดังนี้

4.1 ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้เสนอแนะไว้ว่า กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงระเบียบ กฎหมาย และโครงสร้างการบริหารการศึกษาให้มีความเป็นเอกภาพ ทั้งควรกระจายอำนาจให้มีความคล่องตัวในการบริหารงาน สำหรับในระดับอำเภอควรให้ศึกษาธิการอำเภอมีอำนาจหน้าที่เพียงพอ สามารถระดมสรรพกำลังจากหน่วยงานทางการศึกษามาใช้ผลักดันนโยบายของรัฐบาลให้บรรลุเป้าหมายอย่างรวดเร็ว ในการนี้น่าปรับปรุงคณะกรรมการการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม อำเภอ (ศศ.วอ.) ให้มีกฎหมายรองรับที่ชัดเจน ให้มีอำนาจ หน้าที่และรูปแบบที่เหมาะสม เพื่อให้สามารถเป็นศูนย์กลางในการบริหารงานการศึกษาภายในอำเภอได้อย่างเป็นเอกภาพ

4.2 ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้มีความเห็นว่า ควรสนับสนุนสถานศึกษาของเอกชนให้มีคุณภาพเข้าเกณฑ์มาตรฐาน พัฒนาคู่มือของสถานศึกษาเอกชนอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนสื่อการสอนให้เพียงพอ และทันสมัย ให้มีความร่วมมือทางด้านวิชาการระหว่างสถานศึกษาเอกชน และสถานศึกษาของรัฐอย่างใกล้ชิด สำหรับสำนักงานศึกษาธิการอำเภอควรพัฒนาให้พร้อมที่จะสนับสนุนสถานศึกษาของเอกชนอย่างมีประสิทธิภาพ ควรระดมระดมให้จัดการศึกษาของรัฐเข้าก่อนกับเอกชน ควรมีการป้องกันการศึกษา ทั้งนี้ ควรดูแลค่าตอบแทนสวัสดิการของครูโรงเรียนเอกชน ให้ได้รับความเป็นธรรม

4.3 ด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้เสนอความเห็น ว่า ควรพัฒนาข้าราชการสำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะปฏิบัติงานด้านนี้ นักศึกษาที่ถูกออกจากระบบโรงเรียนควรได้รับการถ่ายทอดเข้าเป็นนักศึกษาของการศึกษานอกระบบโรงเรียนโดยทันที องค์การปกครองท้องถิ่นควรมีส่วนดูแลนักเรียน นักศึกษา ที่มีปัญหาด้านครอบครัวเป็นกรณีพิเศษ ทั้งควรปรับปรุงโครงการหารายได้ระหว่างเรียนให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ควรมีมาตรการในการส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมแก่นักเรียน นักศึกษา ทั้งควรมีระบบแนะแนวการศึกษาและอาชีพที่มีประสิทธิภาพ

4.4 ด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ดังนี้ ควรปรับบทบาทของศึกษาธิการอำเภอให้ปฏิบัติงานด้านคุณภาพการศึกษามากขึ้น ส่วนงานอื่นควรให้เป็นงานรอง เพราะงานคุณภาพการศึกษาถือว่าเป็นเป้าหมายสำคัญยิ่งของงานการศึกษา ควรพัฒนาข้าราชการสำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้มีความเชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ควรกำหนดมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของแต่ละท้องถิ่นให้ชัดเจน นอกจากนี้ น่าจะให้ศึกษาธิการอำเภอทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจราชการของกระทรวงศึกษาธิการภายในอำเภอ เพื่อจะได้มีอำนาจหน้าที่ด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาอย่างเหมาะสม

อภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย มีประเด็นแนวโน้มอภิปรายดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย โดยภาพรวมและองค์ประกอบด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน ตลอดจนองค์ประกอบด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับ กอแจ่ม หมีนแห่ม (2540 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานการศาสนาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ปฏิบัติงานการศาสนา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับ สุรศักดิ์ ลิ้มมณี (2534 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า การปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย อยู่ระดับปานกลาง ทั้งยังสอดคล้องกับ สวัสดิ์ แก้วสมบูรณ์ (2525 : 144) ที่ทำการศึกษารื่อง บทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ พบว่า ศึกษาธิการอำเภอมิบทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ซึ่ง อัมพร โภคา (2527 : บทคัดย่อ) ยืนยันจากการวิจัยเรื่อง การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ว่า ศึกษาธิการอำเภอมิสมรรถภาพในการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า การศึกษามีหลายประเภทหลายระดับ และมีหน่วยงานรับผิดชอบหลายหน่วยงาน ระบบบริหารการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการขาดความเป็นเอกภาพ ขาดแคลนทรัพยากรในการบริหารงาน ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2531 : 248) ระบุว่า งานการศึกษากระจัดกระจายอยู่หลายหน่วยงาน และขาดการประสานกันอย่างมีระบบ ซึ่ง สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ (2536 ก : 34 - 43) เน้นว่า กระทรวงศึกษาธิการขาดงบประมาณที่จะส่งเสริมการศึกษาอย่างทั่วถึง การระดมสรรพกำลังเพื่อพัฒนาการศึกษายังอยู่ในวงจำกัด โครงสร้างการบริหารการศึกษาไม่เอื้ออำนวยต่อการร่วมมือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ สมาคม

ศึกษาธิการแห่งประเทศไทย (2540 : 16 - 19) ได้ยืนยันว่า ศึกษาธิการอำเภอมีภารกิจหลายด้าน หลายฐานะ เป็นคณะกรรมการหลายคณะ งานส่งเสริมการศึกษาเป็นเพียงงานหนึ่งในหลายงาน ทำให้ไม่มีเวลาและทรัพยากรในการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาได้อย่างเพียงพอ สอดคล้องกับ ไพฑูรย์ บ่อนนารา (2540 : 52) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษา ปัญหาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา การศึกษาและการวัดผลธรรม ของนักวิชาการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า นักวิชาการศึกษาสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอประสบกับปัญหาในระดับมากแทบทุกด้าน รวมทั้งมีงานนอกเหนือหน้าที่ความรับผิดชอบมากเกินไป อย่างไรก็ตาม แม้ว่าศึกษาธิการอำเภอจะมีอุปสรรคในการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาหลายประการ แต่เนื่องจากตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอเป็นตำแหน่งเก่าแก่ มีบารมีเป็นที่ยอมรับนับถือของบรรดาผู้เกี่ยวข้อง ทั้งงานดังกล่าวเป็นคุณประโยชน์ต่อการศึกษานาชาติ จึงได้รับความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นอย่างดี ดังที่ ชาว ส.ป. นครปฐม (2538 : 1 - 4) กล่าวว่า ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอมีมาตั้งแต่ปี 2435 เกือบห้าทศวรรษที่รับผิดชอบงานการศึกษาทุกระดับ ทุกประเภท และเป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ของอำเภอ จึงได้รับความร่วมมือจากข้าราชการ และประชาชนทั่วไปเป็นอย่างมาก นอกจากนี้ผู้ที่มาดำรงตำแหน่งเป็นศึกษาธิการอำเภอจะต้องผ่านการเป็นครูอาจารย์มาก่อน จึงมีความเข้าใจเกี่ยวกับงานส่งเสริมการศึกษาอย่างเพียงพอที่จะดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ มงคล ศรีไพรพรรณ (2532 : 5) กล่าวว่า ศึกษาธิการอำเภอจะมาจากข้าราชการครูที่เคยทำหน้าที่สอนในสถานศึกษามาก่อน จึงรู้ช่องทางในงานส่งเสริมการศึกษาอย่างชัดเจน สามารถแนะนำแก่ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องได้จากที่กล่าวมาน่าจะเป็นสาเหตุให้ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาอยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับองค์ประกอบด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐและด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงกระทรวงศึกษาธิการ (2537 ข : 52) ที่สรุปผลการประเมินการบริหารสำนักงานศึกษาธิการอำเภอในปีงบประมาณ 2537 ว่า ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานสนับสนุนการจัดการศึกษาของรัฐ และงานส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับสูง และ

สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุคนธ์ ภาคอารีย์ (2538 : 167 - 178) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามบทบาทของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา มีระดับปฏิบัติงานในเกณฑ์มาก

ผลการวิจัยเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า แต่ละรัฐบาลมีนโยบายในด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา เป็นพิเศษ เพราะสามารถแสดงผลงานเป็นรูปธรรมได้อย่างชัดเจน ซึ่งรัฐบาลจะเร่งรัดนโยบายดังกล่าวให้บรรลุเป้าหมายอย่างเร่งรีบ ศึกษานิเทศก์อำเภอต้องสนองนโยบายดังกล่าวอย่างเต็มความสามารถ ดังที่ กระทรวงศึกษาธิการ (2538 ข : 36 - 39) ระบุว่า นโยบายของรัฐบาล นายบรรหาร ศิลปอาชา มี 13 ประเด็น ได้เน้นการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษาถึง 11 ประเด็น สอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 1) กล่าวว่า นโยบายของนายสุวัชร รังสิตพล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดให้มีการปฏิรูปการศึกษาสี่ด้าน แต่ละด้านจะเกี่ยวข้องโดยตรงกับงานส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และงานส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

นอกจากนี้ ศึกษานิเทศก์อำเภอมีพันธะที่จะต้องปฏิบัติงานในสองด้านดังกล่าวตามที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญ แผนการศึกษาแห่งชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ พระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ระเบียบกรมการศาสนาว่าด้วยศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ในวัด พระราชบัญญัติลูกเสือ ขอบบังคับยุวกาชาด พระราชบัญญัติครูและระเบียบคุรุสภา ตลอดจนแนวพระราชดำริที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ดังที่สมาคมศึกษานิเทศก์แห่งประเทศไทย (2540 : 60) กล่าวยืนยันว่า ศึกษานิเทศก์อำเภอมีภารกิจที่จะต้องปฏิบัติงานส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง แผนและโครงการต่าง ๆ สอดคล้องกับ วิเชียร ชุมช่วย และคนอื่น ๆ (2539 : 37 - 53) สรุปว่า การ

จัดการศึกษาของรัฐ และการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา เป็นหน้าที่ของศึกษานิเทศก์ที่จะช่วยส่งเสริมให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะต้องปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบแบบแผนที่กำหนดไว้ จากที่กล่าวมา น่าจะเป็นสาเหตุให้ศึกษานิเทศก์อำเภอปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของรัฐ และส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา อยู่ในระดับมาก

คงจะเป็นประโยชน์ต่องานการส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นอย่างยิ่ง หากกระทรวงศึกษานิเทศก์ได้พัฒนาโครงสร้างการบริหารงานของกระทรวงให้มีเอกภาพ เอื้ออำนวยต่อการระดมสรรพกำลังให้เกื้อกูลซึ่งกันและกัน พร้อมทั้งสนับสนุนทรัพยากรบริหารให้แก่สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภออย่างเหมาะสม ทั้งควรจัดระบบให้ภาคเอกชน ชุมชน องค์การปกครองท้องถิ่น ได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานส่งเสริมการศึกษาภายในอำเภอ โดยมีสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอเป็นศูนย์กลาง

2. เปรียบเทียบการปฏิบัติงานการส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ แยกเป็นรายตัวแปร สรุปได้ดังนี้

2.1 ตามตัวแปรประสบการณ์

2.1.1 โดยส่วนรวม และองค์ประกอบด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา ด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานการศึกษา ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ และไม่สอดคล้องกับ สนั่น สุชากุล (2530 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีประสบการณ์ต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนแตกต่างกัน และไม่สอดคล้องกับ สมบัติ ไกรนรา (2532 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานวางแผนบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผลวิจัยพบว่า ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาวางแผนปฏิบัติการประจำปีแตกต่างกัน แต่สอดคล้องกับ สุชาติ ทองบุญยัง (2537 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า การปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนของผู้บริหาร

โรงเรียน ตามทัศนะของครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ด้านการปฏิบัติกิจกรรมสหกรณ์ต่างกัน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ ทรงเกียรติ หิมนงค (2533 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ครูอาจารย์ที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งต่างกัน มีทัศนะต่อปัญหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีไม่แตกต่างกัน ทั้งสอดคล้องกับ ดวงจิต แก้วอุบล (2538 : 80) ที่ทำการวิจัย การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏ ระดับประถมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารที่แตกต่างกันด้านประสบการณ์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ผลการศึกษาเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า งานดังกล่าวไม่ซับซ้อน มีระเบียบ ระเบียบ แบบแผนที่ชัดเจน เมื่อได้ศึกษาจากคู่มือและแนวการดำเนินงานที่เคยทำมาก่อน รวมทั้งปฏิบัติตามขั้นตอนที่ผู้บังคับบัญชาสั่งการ และสอบถามจากผู้เกี่ยวข้อง ก็สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้ มิจำเป็นต้องอาศัยประสบการณ์ดำรงตำแหน่งมากนัก ประกอบกับ ศึกษาธิการอำเภอได้รับการพัฒนาความรู้ ความสามารถอยู่เสมอ จึงทำให้มีประสบการณ์สำหรับการปฏิบัติงานทัดเทียมกัน ดังที่ อรุณ สอนสลับ (2539 : 20 - 27) ที่ระบุว่า สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการได้จัดโครงการเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพให้แก่ข้าราชการสังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอทุกคน ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2538 เป็นต้นมา ทำให้ศึกษาธิการอำเภอทุกคนมีโอกาสนำตนเองพัฒนาอย่างเสมอภาคกัน สอดคล้องกับ ละม่อม ชัยโรย (2532 : 23) ที่สรุปว่า บุคลากรที่ได้รับการพัฒนาแล้วจะมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย และช่วยจัดข้อขัดข้องได้ แม้ว่าเข้ารับตำแหน่งในเวลาที่ต่างกัน ก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ใกล้เคียงกัน

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าหากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สมาคมศึกษาธิการแห่งประเทศไทย สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมเขตการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการจังหวัด และสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ จะได้ระดมสรรพกำลังกัน ดำเนินการพัฒนา สร้างเสริมประสบการณ์ให้แก่ศึกษาธิการอำเภอและผู้เกี่ยวข้องให้มีความเชี่ยวชาญหน้าที่ สามารถสนองงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ และควรจะให้เงินค่าตอบแทนผู้ที่มีความเชี่ยวชาญเรื่องที่สำคัญ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจแก่ผู้ปฏิบัติงานสืบไป

2.1.2 องค์ประกอบด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ดำรงตำแหน่งตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไปสูงกว่า สอดคล้องกับ ประดิษฐ์ ระสีตานนท์ (2528 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง กระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า ครูใหญ่ที่มีประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่างกัน มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ ประเสริฐ กองชู (2538 : 63) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การวางแผนปฏิบัติการประจำปีของศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย พบว่า นักวิชาการศึกษาประจำสำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่มี ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งต่ำกว่า 5 ปี กับ 5 ปีขึ้นไป มีทักษะแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยที่เป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า การศึกษาเอกชนมีหลายระดับ หลาย หลักสูตร หลายลักษณะ ทั้งในรูปแบบในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ศึกษาธิการ อำเภอจะต้องดูแลช่วยเหลือในด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ ด้านพัฒนา บุคลากร ด้านสวัสดิการ ด้านประชาสัมพันธ์ ตลอดจนด้านกิจการนักเรียน ตั้งแต่เริ่มก่อตั้ง จนเลิกเลิกกิจการ นับเป็นภารกิจที่กว้างขวาง ละเอียดย่อย ซับซ้อน ต้องเกี่ยวข้องกับกฎ ระเบียบ ขั้นตอน และหน่วยงานหลากหลาย จะต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการปฏิบัติ งานเป็นอย่างมาก ซึ่งสภาพดังกล่าวจะต้องอาศัยศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์สูงจึง จะปฏิบัติหน้าที่ได้สง่างามด้วยดี ดังที่ เสนาะ ดิยาวี สุปราณี ศรีฉัตรวิมล และ นิยะดา ขุนหงษ์ (ม.บ.ป. : 126 - 129) กล่าวว่า ผู้บริหารที่ดีจะต้องมีการศึกษาอบรม และ มีประสบการณ์มาก่อน ความสามารถในการบริหารเกิดจากการทำงานมานาน ในทางอง เดียวกัน สมยศ นาวิการ (ม.บ.ป. : 482 - 483) อธิบายว่า ผู้บริหารที่มีคุณภาพสูง ต้องมีทักษะด้านความคิด ด้านเทคนิค และด้านมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งจะต้องมีประสบการณ์ที่ เพียงพอจึงจะมีทักษะดังกล่าวได้ ในแนวเดียวกัน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช (2523 : 7) สรุปว่า ผู้บริหารที่มีประสบการณ์สูงสามารถประยุกต์เอาความรู้ หลักการ และทฤษฎี ไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม ฉะนั้น ศึกษาธิการอำเภอที่มีประสบการณ์ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป ย่อมมีการปฏิบัติงานสูงกว่า เพราะอาศัยความรู้ ความชำนาญ และประสบการณ์ที่เหนือกว่า

จากผลการวิจัยจึงสรุปได้ว่า ประสพการณ์ในการดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์ที่ต่างกัน เป็นตัวแปรที่ทากระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาด้านส่งเสริมการจัดการศึกษา ของเอกชนแตกต่างกัน

น่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้าหากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ สมาคมศึกษานิเทศก์แห่งประเทศไทย สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา สำนักงานศึกษานิเทศก์จังหวัด และสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ จะได้ระดมสรรพกำลังกัน ดำเนินการพัฒนาร่างเสริมประสบการณ์ให้แก่ศึกษานิเทศก์อำเภอ และผู้เกี่ยวข้องให้มีความเชี่ยวชาญในหน้าที่ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชนอย่างเพียงพอ สามารถสนองงานตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ตามตัวแปรขนาดของสำนักงาน

2.2.1 โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และองค์ประกอบด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยศึกษานิเทศก์อำเภอที่ปฏิบัติงานอยู่ในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ ขนาดใหญ่ปฏิบัติงานสูงกว่า สอดคล้องกับสมมุติฐานที่วางไว้ ซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ศิริธงชัย นิลวงศ์ (2536 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด นครศรีธรรมราช ผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนขนาดเล็กต่ำกว่า 12 ห้องเรียน และตั้งแต่ 12 ห้องเรียนขึ้นไป ปฏิบัติงานวิชาการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่สอดคล้องกับ สกล เทียนคำ (2531 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง แบบผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมผู้นำของศึกษานิเทศก์อำเภอที่มีขนาดสำนักงานต่างกัน มีความแตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ สมบอง นิลล้วน (2530 : 78) ที่ทำการวิจัยเรื่อง ปัญหาการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา พบว่า ผู้บริหารที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีปัญหาการบริหารบุคลากรแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดใหญ่ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรการบริหารมากกว่าสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดเล็ก ดังที่ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 21) กล่าวว่า จากการสำรวจ ข้อมูลของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั่วประเทศ ในปีงบประมาณ 2535 - 2538 ปรากฏว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดใหญ่มีปัจจัยในการดำเนินงานพร้อมกว่าสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอขนาดเล็ก สอดคล้องกับ สมชัย วุฒิปรีชา (2536 : 11) ที่สรุปว่า สำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดเล็กขาดแคลนเจ้าหน้าที่ งบประมาณ และวัสดุอุปกรณ์ ส่วนสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดใหญ่มีความพร้อมกว่า สามารถแบ่งงานกันทำได้ดี ทั้ง มีวัสดุอุปกรณ์และงบประมาณสนับสนุนมาก ทำให้มีผลงานมากกว่า

2.2.2 ส่วนองค์ประกอบด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ

ด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐาน คุณภาพการศึกษา พบว่า ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาด ต่างกัน มีการปฏิบัติงานในสามด้านดังกล่าวไม่แตกต่างกัน ไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับ ชานี ยิ่งวัฒนา (2532 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงาน ตามกระบวนการนิเทศภายในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง พบว่า ระดับการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก และขนาดใหญ่ โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับ โพธิ์ วัฒน (2534 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารงานแผนงาน และงานด้านวิชาการของ ศึกษาธิการอำเภอใน 14 จังหวัดภาคใต้ พบว่า ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานในสำนักงาน ศึกษาธิการอำเภอขนาดต่างกัน มีระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการและงานแผนงาน ไม่ แตกต่างกัน สอดคล้องกับ สมเกียรติ จิมแก้ว (2534 : บทคัดย่อ) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนการบริหารงานของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของ ประเทศไทย พบว่า ระดับการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนบริหารงานของศึกษาธิการ อำเภอ ที่ปฏิบัติงานในสำนักงานศึกษาธิการอำเภอขนาดต่างกัน โดยส่วนรวมและรายชั้นตอน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ น่าจะเป็นเพราะว่า ศึกษาธิการอำเภอไม่ว่าจะปฏิบัติงานในสำนักงานขนาดใดก็ตาม ต่างกับปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาในสามด้านดังกล่าวภายใต้ นโยบาย ระเบียบ กฎเกณฑ์และมาตรการเดียวกัน ดังที่ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2538 : 1 - 15) กล่าวว่า หน่วยเหนือจะสั่งการให้ปฏิบัติงานและรายงานผลในกรอบและแนวทางเดียวกัน ซึ่ง มงคล ศรีไพรวรรณ (2532 : 1 - 27) ยืนยันว่า ศึกษาธิการอำเภอได้ปฏิบัติงานเหล่านี้ในสภาพสังคม เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม และประเพณีเดียวกัน สอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงศึกษาธิการ (2537 ข : 1 - 50) ที่สรุปว่า มีการประเมินผลการบริหารงานภายใต้เกณฑ์มาตรฐานเดียวกัน ทั้งที่ได้รับการจัดสรรทรัพยากรการบริหารที่เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นลักษณะที่เสมอภาคกัน ผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า ขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอที่ต่างกัน มิได้เป็นตัวแปรที่กำหนดระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ ด้านการส่งเสริมการศึกษานักเรียน นักศึกษา และด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาให้แตกต่างกันแต่อย่างใด

น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอเป็นอย่างยิ่ง ถ้าหากสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะได้พัฒนาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอทั้งสองขนาด ให้มีความพร้อมที่จะสนับสนุนให้ศึกษาธิการอำเภอปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรให้สำนักงานศึกษาธิการอำเภอเป็นศูนย์กลางการประสานงานด้านข้อมูลทางการศึกษาอย่างจริงจัง โดยจัดระบบเครือข่ายครอบคลุมหน่วยงานทางการศึกษาภายในอำเภออย่างทั่วถึง ซึ่งจะสามารถทำให้การบริหารงานส่งเสริมการศึกษามีความรวดเร็วและสนองนโยบายของรัฐบาลได้อย่างเต็มที่

ข้อเสนอแนะ

1. ควรเร่งรัดการส่งเสริมการศึกษาด้านวินัยและคุณธรรม
2. ควรปรับปรุงสถานศึกษาในชนบทให้มีคุณภาพทัดเทียมกับสถานศึกษาในเมือง
3. ควรพัฒนาบุคลากรของโรงเรียนเอกชนอย่างต่อเนื่อง

4. ควรส่งเสริมให้ผู้พลัดโอกาสการศึกษาในระบบโรงเรียนได้เข้ารับการศึกษาระบบโรงเรียนทันที

5. ควรมีคณะกรรมการควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาในระดับอำเภอ โดยมีศึกษาธิการอำเภอร่วมเป็นคณะกรรมการด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

ควรวิจัยเรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ

บรรณานุกรม

- กอเจิม หมื่นเหม. การศึกษาการปฏิบัติงานการศาสนาของศึกษาศาการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2540. ถ่ายเอกสาร.
- กิตติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรวิทย์, 2532.
- ขจิต ชัยนิคม. "สัมภาษณ์อาจารย์สมาคม : องค์การครูก่อนกำเนิดครูสภา," ใน การพัฒนาอาชีพครู. หน้า 2 - 8. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สมาคมครูประถมศึกษาแห่งประเทศไทย, 2538.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, 2537.
- จรัส แก้วสุก. การศึกษาค้นคว้าการปฏิบัติงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประธานกลุ่มโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- จางค์ เวชประสิทธิ์. การศึกษาค้นคว้าการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2535. ถ่ายเอกสาร.
- ชาญชัย อาจินสมาจาร. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมการศาสนา, 2527.
- ชาว สบ.นลรปฐม. "บันทึกประวัติศาสตร์ศึกษาศาการอำเภอในรอบ 12 ปี อุทธรณ์เมื่อฝนตกไม่ทั่วฟ้า," ส.ค.ส.2538. มกราคม 2538.
- ธานี ยิ่งวัฒนา. การศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพัทลุง. ปรินญาณพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. ถ่ายเอกสาร.

ดวงจิต แก้วอุบล. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏ
ระดับประถมศึกษา. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ภาคใต้, 2538. ถ่ายเอกสาร.

ทรงเกียรติ พิชมงคล. การศึกษาค้นหาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2533. ถ่ายเอกสาร.

ธวัชชัย พิณฑแก้ว. คู่มือปฏิบัติราชการและคู่มือเตรียมสอบเลื่อนตำแหน่งข้าราชการ
กระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2533.

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. นโยบายทางการศึกษาของ 43 รัฐบาล. กรุงเทพฯ : บริษัท
เอส เอ็ม เอ็ม จำกัด, 2534.

นิภา ศรีไพโรจน์. หลักวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศึกษาพร, 2531.

ประติษฐ์ ระสิตานนท์. การศึกษาระบบการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนราธิวาส. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อัดสำเนา.

ประติษฐ์ ฮวบเจริญ และคนอื่น ๆ. คู่มือสอบผู้บริหารการศึกษาระดับโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, 2525.

ประเสริฐ คงชู. การศึกษาการวางแผนปฏิบัติการประจำปีของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้
ของประเทศไทย. ปรินิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ภาคใต้, 2538. ถ่ายเอกสาร.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. การวางแผนและการจัดการทางการศึกษา.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา, ม.ป.ป.

_____. คู่มือการปฏิบัติงานของนักวิชาการ. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2534.

_____. เทคนิคการบริหารการศึกษา '19. กรุงเทพฯ : กองแผนงาน สำนักงาน
ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2519.

_____. ประมวลผลการตรวจราชการ กระทรวงศึกษาธิการปีงบประมาณ 2538.
กรุงเทพฯ : กองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2538.

ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ระยะที่ 7

(พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2536 ก.

..... แผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 2 (ปี 2533 - 2535) สำนักงานศึกษาธิการอำเภอ/จังหวัด. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2533.

..... แผนอัตรากำลัง 3 ปี รอบที่ 3 (2536 - 2538) สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2536 ข.

..... 150 วัน ในกระทรวงศึกษาธิการของนายสุวิช รังสิตพล. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ, 2539.

..... ระบบและแนวทางการปฏิบัติงานของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2537 ก.

..... สรุปรายงานผลการวิเคราะห์การประเมินการบริหารสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ งบประมาณ 2537. กรุงเทพฯ : กองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2537 ข.

..... เอกสารประกอบการประชุมอบรมผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอทั่วราชอาณาจักร ประจำปีงบประมาณ 2528. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่ และกองตรวจและรายงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2528.

คิน ปานขาว. "การวิเคราะห์และพัฒนานโยบายของรัฐ," ใน การวางแผนและการจัดการทางการศึกษา. หน้า 137 - 196. กรุงเทพฯ : สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2526.

โพธิ์ วัฒน. การศึกษาปัญหาการบริหารงานแผนงานและวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ ใน 14 จังหวัดภาคใต้. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. ถ่ายเอกสาร.

ไพฑูรย์ เจริญพันธุ์วงศ์, การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2527.

- ไพฑูรย์ ป่องนารา. การศึกษาพัฒนาการปฏิบัติงานด้านส่งเสริมการศึกษา การศาสนา และการวัฒนธรรม ของนักวิชาการศึกษา สังกัดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ใน 14 จังหวัดภาคใต้. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยทักษิณ, 2540. ถ่ายเอกสาร.
- ไพธนา อ้วนไทร. การศึกษาการปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารวิทยาลัยพลศึกษา ในภาคใต้ ตามทัศนะของครูอาจารย์ปี 2534. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. ถ่ายเอกสาร.
- มงคล ศรีไพรวรรณ. "การพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการจังหวัด/อำเภอ," ใน คู่มือปฏิบัติงานของผู้ช่วยศึกษาธิการอำเภอ. หน้า 7 - 25. กรุงเทพฯ : กองการเจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2532.
- เย็นฤดี ลิมปานนท์. การศึกษาการปฏิบัติการเรียนการสอนกิจกรรมลูกเสือของครูอาจารย์โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพังงา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2537. ถ่ายเอกสาร.
- "รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2534," ราชกิจจานุเบกษา. เล่ม 108 ตอนที่ 216 หน้า 10. 9 ธันวาคม 2535. ถ่ายเอกสาร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2539.
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ. หลักวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2536.
- ละม่อม ชัยชัย. คู่มือปฏิบัติราชการเตรียมตัวสอบสำหรับผู้บริหารการศึกษาทุกระดับ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซต, 2532.
- เลขาธิการครูสภา. สำนักงาน. ครูสภา. กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการครูสภา, 2533.
- วรพจน์ เพชรรัตน์. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2536. ถ่ายเอกสาร.
- วินัย สมมิตร. หลักการการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรสาส์น, 2527.

- วินิจ นาควิเชียร. การศึกษาทักษะการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์ สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดสงขลา.
 ปรินญาณินทร์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2535.
 ถ่ายเอกสาร.
- วิเชียร ชุมช่วย และคนอื่น ๆ. คำชี้แจงประกอบการแก้ไขเพิ่มเติมกฎ ก.ค.ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2535) และกฎ ก.ค.ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2539) ของหน่วยงานของการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ระดับจังหวัดและอำเภอ (ตามแห่งข้าราชการครู).
 กรุงเทพฯ : สมาคมศึกษาศิลปะแห่งประเทศไทย. 2539.
- วิมล จันทรแก้ว. การบริหารงานบุคลากรของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย.
 ปรินญาณินทร์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2538.
 ถ่ายเอกสาร.
- วิเศษ ภูมิชัย. บทบาทที่ทำทนายศึกษานิเทศก์จังหวัด-ศึกษานิเทศก์อำเภอ ยุคโลกาภิวัตน์.
 ม.ป.ท., 2538.
- ศักดิ์ชัย บุญสนอง. ศึกษามัธยมศึกษาการปฏิบัติงานของศูนย์ข้อมูลสถิติและวางแผนในสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ เขตการศึกษา 7. 8. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. พิษณุโลก :
 มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2537. ถ่ายเอกสาร.
- ศิริพงษ์ นิลวงศ์. การศึกษากิจการปฏิบัติงานวิชาการระดับก่อนประถมศึกษาของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา.
 ปรินญาณินทร์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2536.
 ถ่ายเอกสาร.
- สุภชค เสือทอง. การปฏิบัติงานนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา. ปรินญาณินทร์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาควิชา, 2537. ถ่ายเอกสาร.
- ศึกษานิเทศก์, กระทรวง. การพัฒนาคุณภาพการศึกษาเนื่องในการประกาศปีแห่งคุณภาพการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 ก.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. นโยบายและแนวทางในการดำเนินงานของกระทรวงศึกษาธิการตามนโยบายของรัฐบาล. กรุงเทพฯ : สำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ, 2538 ข.

_____. สองปีกระทรวงศึกษาธิการ (2536 - 2537). กรุงเทพฯ : สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรีและสำนักนโยบายและแผนการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม กระทรวงศึกษาธิการ, 2537.

ศึกษาธิการจังหวัดนครศรีธรรมราช. สำนักงาน. เอกสารประชาสัมพันธ์เรื่องหน่วยงานรับผิดชอบระดับจังหวัด. ลงวันที่ 15 พฤษภาคม 2539.

ศึกษาธิการอำเภอเมืองนครศรีธรรมราช.สำนักงาน. เอกสารประชาสัมพันธ์เรื่อง บทบาทหน้าที่ของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ อำเภอเมืองนครศรีธรรมราช. ลงวันที่ 7 เมษายน 2538.

ศึกษาธิการแห่งประเทศไทย. สมาคม. แนวทางกระจายอำนาจการจัดการศึกษาและวัฒนธรรม. กรุงเทพฯ : สมาคมศึกษาธิการแห่งประเทศไทย, 2536.

สกล เทียนคำ. แบบผู้นำของศึกษาธิการอำเภอในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. ปรินต์มานิพนธ์ กศ.ม. มหาสารคาม : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531. ถ่ายเอกสาร.

สงวน สุทธิเลิศอรุณ. การบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไพศาลศิลป์, 2523.

สนอง เครือมาก. คู่มือปฏิบัติการฉบับปรับปรุงใหม่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ท., 2535.

สนอง ศิริกุลวัฒนา. สรุปแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 และแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535 - 2539). กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด อุดมสินอักษรกิจ, 2535.

สนั่น สุชากุล. การศึกษาค้นหาการวางแผนบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสตูล. ปรินต์มานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. ถ่ายเอกสาร.

- สมเกียรติ ฉิมแก้ว. การศึกษาการปฏิบัติงานตามกระบวนการวางแผนบริหารงานของ
ศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้ของประเทศไทย. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534. ถ่ายเอกสาร.
- สมชัย วุฒิวิริษา. การพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2536.
- สมนึก นนธิจันทร์. รวมกฎหมายใหม่สำหรับนักบริหาร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2535.
- สมบัติ ไกรนรา. การศึกษาการปฏิบัติงานการวางแผนการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญาโท กศ.ม.
 สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. ถ่ายเอกสาร.
- สมบัติ นิลล้วน. การศึกษานโยบายการบริหารบุคลากรของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา :
 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. ถ่ายเอกสาร.
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2521.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.
- สวัสดิ์ แก้วสมบูรณ์. บทบาทเกี่ยวกับงานวิชาการของศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้.
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525. อัดสำเนา.
- สาเนียง กุณชรินทร์. การศึกษาการปฏิบัติงานวิชาการของหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ
ในภาคใต้ของประเทศไทย. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2532. ถ่ายเอกสาร.
- สิบบนน์ เกตุทัต. "ปฏิรูปการศึกษา : ครู ผู้บริหารโรงเรียน และโลกาภิวัตน์," ใน
การศึกษายุคโลกาภิวัตน์. หน้า 1 - 21. กรุงเทพฯ : สมาคมศึกษาธิการ
 แห่งประเทศไทย, 2538.
- สุรชัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. หลักและระบบบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : สาขา
 วิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุรชัยธรรมมาธิราช, 2523.
- สุคนธ์ ภาคอารีย์. การศึกษาการปฏิบัติงานตามบทบาทของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้
ของประเทศไทย. ปริญญาโท กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 ภาคใต้, 2538. ถ่ายเอกสาร.

สุชล บุญทย. ศึกษากระบวนการบริหารของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531.

ถ่ายเอกสาร.

สุชาติ ทองบุญยัง. การศึกษาการปฏิบัติงานกิจกรรมสหกรณ์ในโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน

ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญานิพนธ์

กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ภาคใต้, 2537. ถ่ายเอกสาร.

สุชน อ่อนชู. บทบาทบริหารงานหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและกิ่งอำเภอ ตามทัศนะ

ของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

จังหวัดนครศรีธรรมราช. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2530. อัดสำเนา.

สุพล ด้วยดีแจ้ง. ว่าที่ร้อยตรี และคนอื่น ๆ. สรุปรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ฉบับ

แก้ไขเพิ่มเติม 4 ฉบับ พุทธศักราช 2535 และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

พุทธศักราช 2534. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไซออนเซ็นเตอร์, ม.ป.ป.

สุพล ทองคลองไทร. "การบริหารการศึกษากับการพัฒนาสังคม." บริหารสัมพันธ์ ครั้งที่ 20.

หน้า 14. เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2536.

สุรศักดิ์ ลีมณีนี. การศึกษาการปฏิบัติงานของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย.

ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2534.

ถ่ายเอกสาร.

เสนาะ ดีเขวี่ สุปราณี ศรีนิตราภิมุข และ นิยะดา ชูดวงศรี. การบริหารบุคคล.

กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ม.ป.ป.

เสริมศักดิ์ ดิษฐพาน. พฤติกรรมผู้นำของศึกษาธิการอำเภอ ตามความต้องการของผู้ใต้

บังคับบัญชา ในภาคใต้ของประเทศไทย. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2531. ถ่ายเอกสาร.

แสงเทียน สุริยกานต์ และ ทศนียภาพ ฐานานู. "โรงเรียนตายแล้ว (จริงหรือ)," ใน

แล้ได้. หน้า 2 - 12. กรุงเทพฯ : ภาพการพิมพ์, 2538.

- อรพิน สอนสลับ. "โครงการส่งเสริมประสิทธิภาพในส่วนราชการ," ใน เอกสารการประชุมสัมมนาทางวิชาการของสมาคมศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย. หน้า 26 - 37.
กรุงเทพฯ : สมาคมศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย และคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2539.
- อัมพร ภิลา. การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของศึกษาศาสตร์อำเภอในภาคใต้.
ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2527.
อัสสาเนา.
- อุทัย ธรรมเดช. สอบเลื่อนระดับข้าราชการ. กรุงเทพฯ : วัชรินทร์การพิมพ์ จำกัด,
2526.
- Best, John W. Research in Education. 3rd ed, Englewood Cliffs,
New Jersey : Prentice-Hall, 1977.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample
Size for Research Activities," Journal of Educational and
Psychological Measurement. 30 : 601 - 610, 1970.

ภาควิชา ก.

หนังสือขอความอนุเคราะห์

(สำเนา)

ที่ พิเศษ/1032

ที่ว่าการอำเภอหัวไทร

ถนนธรรมสิทธิ์ นศ 80170

12 ตุลาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน นายจารุณ พรหมสุวรรณ

ด้วย นายประวิทย์ สิงห์อินทร์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอหัวไทร เป็นนิสิต
ปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
นิสิตผู้นี้ต้องการติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของ
ประเทศไทย

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อาจารย์ ดร.อาคม วัคไชสง ประธานกรรมการ

อาจารย์ประดิษฐ์ วั่งสะวิบูลย์ กรรมการ

ในการนี้นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
ถูกต้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ขอเรียนมาเพื่อทราบและกรุณาให้ความอนุเคราะห์ดังกล่าวแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พิภพ อนุราช

(ร้อยโทพิภพ อนุราช)

นายอำเภอหัวไทร

สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอหัวไทร

โทร. (075) 389437

(สำเนา)

ที่ พิเศษ/1032

ที่ว่าการอำเภอหัวไทร

ถนนธรรมสิทธิ์ี นศ 80170

12 ตุลาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน นางภิญญา บุญทอง

ด้วย นายประวิทย์ สิงห์อินทร์ ตำแหน่งศึกษาธิการอำเภอหัวไทร เป็นนิสิต
ปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้นี้ต้องการติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของ
ประเทศไทย

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อาจารย์ ดร.อาคม วัชรเดช ประธานกรรมการ

อาจารย์ประดิษฐ์ วัชรเดช กรรมการ

ในการนี้ นิสิตขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
ถูกต้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ขอเรียนมาเพื่อทราบและกรุณาให้ความอนุเคราะห์ดังกล่าวแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พิภพ อนุราช

(ร้อยโทพิภพ อนุราช)

นายอำเภอหัวไทร

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอหัวไทร

โทร. (075) 389437

(สำเนา)

ที่ พิเศษ/1032

ที่ว่าการอำเภอหัวไทร

ถนนธรรมสิทธิ์ี นศ 80170

12 ตุลาคม 2539

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน นายสุชาติ ทองบุญยัง

ด้วย นายประวิทย์ สิงห์อินทร์ ตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอหัวไทร เป็นนิสิต
ปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

นิสิตผู้นี้ต้องการติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอในภาคใต้ของ
ประเทศไทย

ทั้งนี้ อยู่ในความควบคุมดูแลของ

อาจารย์ ดร.อาคม วัตรสง ประธานกรรมการ

อาจารย์ประคิษฐ์ วังสะวิสัย กรรมการ

ในการนี้ นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความ
ถูกต้องของแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ขอเรียนมาเพื่อทราบและกรุณาให้ความอนุเคราะห์ดังกล่าวแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

พิภพ อนุราช

(ร้อยโทพิภพ อนุราช)

นายอำเภอหัวไทร

สำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอหัวไทร

โทร. (075) 389437

(สำเนา)

ที่ นศ 1302/พิเศษ

สำนักงานศึกษาธิการอำเภอหัวไทร

ถนนธรรมสิทธิ์ี นศ 80170

6 พฤษภาคม 2540

เรื่อง ขอลความอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถาม

เรียน ศึกษาธิการอำเภอทุกอำเภอในภาคใต้

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด
2. ขงพร้อมดวงตราประทับยากร จำนวน 1 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายประวิทย์ สิงห์อินทร์ ศึกษาธิการอำเภอหัวไทร ปัจจุบันศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ณ มหาวิทยาลัยทักษิณ และได้รับอนุมัติให้ดำเนินการค้นคว้าเรื่อง "การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย" โดยได้จัดทำแบบสอบถามขึ้นมาเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลใช้สำหรับการวิจัย ดังรายละเอียดในแบบสอบถามที่แนบมาพร้อมนี้

ใคร่ขอลความอนุเคราะห์จากท่านได้ตอบแบบสอบถามดังกล่าว เมื่อตอบแบบสอบถามแล้วกรุณาส่งคืนไปยังที่อยู่ตามหน้าซองที่ได้ส่งมาพร้อมนี้ โดยขอลความกรุณาส่งคืนภายในวันที่ 12 มิถุนายน 2540 เป็นอย่างช้า ขอขอบพระคุณในความอนุเคราะห์มา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

ประวิทย์ สิงห์อินทร์
(นายประวิทย์ สิงห์อินทร์)
ศึกษาธิการอำเภอหัวไทร

โทร. (075) 389437

(สำเนา)

ที่ ทม 2301(ทท)/10564

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยทักษิณ

อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา 90000

25 เมษายน 2540

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์

เรียน ศึกษาธิการอำเภอทุกอำเภอในภาคใต้

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นายประวิทย์ สิงห์อินทร์ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการบริหารการศึกษา ชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยทักษิณ

นิสิตผู้นี้ต้องการติดต่อเพื่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้าเพื่อทำวิทยานิพนธ์
เรื่อง การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของ
ประเทศไทย

โดยมีคณะกรรมการควบคุมการทำวิทยานิพนธ์ ดังนี้

อาจารย์ ดร.อาคม วัคโคสง ประธานกรรมการ

อาจารย์ประคิษฐ์ วังสะวิมล กรรมการ

ในการนี้ นิสิตได้ขอความอนุเคราะห์ คือ การตอบแบบสอบถามเพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

บัณฑิตวิทยาลัยรู้สึกเป็นพระคุณอย่างสูงในความอนุเคราะห์นี้ใด ๆ ที่ท่านจะโปรดให้
แก่นิสิตผู้นี้

ขอแสดงความนับถือ

สืบพงศ์ ธรรมชาติ

(ผศ.ดร.สืบพงศ์ ธรรมชาติ)

รักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (074) 313153

ภาควิชา

แบบสอบถาม

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอ

ในภาคใต้ของประเทศไทย

ผู้วิจัย

ประวิทย์ สิงห์อินทร์

นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการบริหารการศึกษา

มหาวิทยาลัยทักษิณ

คณะกรรมการควบคุมการทำปริญญานิพนธ์

อาจารย์ ดร.อาคม วัชรสง ประธานกรรมการ

อาจารย์ประดิษฐ์ วังสะวิบูลย์ กรรมการ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์
ในภาคใต้ของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์

อำเภอ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะของศึกษานิเทศก์อำเภอในการปรับปรุงการปฏิบัติงาน
ส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอ

2. โปรดตอบแบบสอบถามให้ครบทุกข้อตามความเห็นของท่าน

3. แบบสอบถามนี้ใช้สำรวจข้อมูลสำหรับการวิจัยเท่านั้น ผลจากการตอบแบบสอบถาม
จะไม่กระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่และสถานภาพทางราชการของท่านแต่ประการใด

ขอขอบพระคุณท่านในความอนุเคราะห์ครั้งนี้

ประวิทย์ สิงห์อินทร์

ผู้วิจัย

ตอนที่ 1

เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง [] ที่ตรงกับสถานภาพตามความเป็นจริง
ของท่าน

1. ประสบการณ์ในการดำรงตำแหน่งศึกษานิเทศก์อำเภอ

[] ต่ำกว่า 10 ปี

[] ตั้งแต่ 10 ปีขึ้นไป

สำหรับผู้วิจัย

[]

2. ขนาดของสำนักงานศึกษานิเทศก์อำเภอ

[] ขนาดเล็ก

[] ขนาดใหญ่

[]

ตอนที่ 2

การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ

ในภาคใต้ของประเทศไทย

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามนี้ เป็นคำถามเกี่ยวกับระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอสี่ด้าน คือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา ลักษณะคำตอบเป็นการประมาณค่า (rating scale) จำนวน 44 ข้อ

2. โปรดพิจารณาข้อความจากแบบสอบถามแต่ละข้อ แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับการปฏิบัติงานด้านขวามือ โดยกำหนดให้แต่ละช่องมีความหมายดังนี้

1 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับน้อยที่สุด "ให้น้ำหนักคะแนน 1

2 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับน้อย "ให้น้ำหนักคะแนน 2

3 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง "ให้น้ำหนักคะแนน 3

4 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับมาก "ให้น้ำหนักคะแนน 4

5 หมายถึง ศึกษาธิการอำเภอที่ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา อยู่ในระดับมากที่สุด "ให้น้ำหนักคะแนน 5

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
0	การส่งเสริมให้โรงเรียนจัดตั้งศูนย์สื่อการสอน ในโรงเรียน			✓	...	...	[]
00	การส่งเสริมให้โรงเรียนมีการประเมินผล การใช้หลักสูตรด้วยตนเอง			...	✓	...	[]

จากตัวอย่างแสดงว่า ผู้ตอบเห็นว่า การปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์อำเภอในเรื่อง
การส่งเสริมให้โรงเรียนจัดตั้งศูนย์สื่อการสอนในโรงเรียน อยู่ใน ระดับปานกลาง ส่วน
การส่งเสริมให้โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรด้วยตนเอง มีการปฏิบัติงานด้านนี้
อยู่ใน ระดับมาก

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษาธิการอำเภอ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
	<u>การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ</u>						
1.	การจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร และสถานศึกษาของรัฐที่มีผลงานดีเด่น	...	...	...	...	...	[]
2.	การดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนและนักเรียน เพื่อรับรางวัลพระราชทาน	...	...	...	...	...	[]
3.	การส่งเสริมสถานศึกษาของรัฐจัดโครงการ แนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของนักเรียน นักศึกษา	...	...	...	...	...	[]
4.	การสนับสนุนให้สถานศึกษาของรัฐได้รับความ ร่วมมือจากชุมชน	...	...	...	...	...	[]
5.	การให้บริการแก่สมาชิกวุฒิสภา	...	...	...	...	...	[]
6.	การติดตาม กำกับ รั้งรัดให้หน่วยงานทาง การศึกษาปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวง ศึกษาธิการ	...	...	...	...	...	[]
7.	การส่งเสริมให้ประชาชนรู้แนวทางการใช้ บริการของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	...	...	...	...	...	[]
8.	การบริการข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนในชนบท ...	...	...	...	...	...	[]
9.	การประสานงานเพื่อจัดตั้งสถานศึกษาแห่งใหม่ ของรัฐ	...	...	...	...	...	[]

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
10.	การประสานงานการรับนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐ						[]
11.	การเผยแพร่นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ						[]
	<u>การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน</u>						
12.	การประกาศเกียรติคุณสถานศึกษาและบุคลากร ทางการศึกษาเอกชนที่มีผลงานดีเด่น						[]
13.	การเสนอแนะโรงเรียนเอกชนจัดบริเวณ โรงเรียนให้สะอาด สวยงาม ร่มรื่น มีแหล่ง ส่งเสริมความรู้						[]
14.	การส่งเสริมโรงเรียนเอกชนที่มีความพร้อม เข้าประกวดเพื่อรับรางวัลพระราชทาน						[]
15.	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่มีคุณค่าของ โรงเรียนเอกชนให้สาธารณชนทราบ						[]
16.	การส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนได้รับการ สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชนและ หน่วยงานอื่น ๆ						[]
17.	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เอกชน						[]

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
18.	การดำเนินงานด้านการคุ้มครองการทำงาน ของครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน						[]
19.	การดำเนินงานด้านการขอรับเงินอุดหนุนและ เงินสวัสดิการต่าง ๆ แก่โรงเรียนเอกชน ..						[]
20.	การแก้ไขปัญหากลัทธิพาทต่าง ๆ ของ โรงเรียนเอกชน						[]
21.	การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และวิชาการ แก่โรงเรียนเอกชน						[]
22.	การส่งเสริมการพัฒนาศุลากรในโรงเรียน เอกชน						[]
23.	การเผยแพร่โครงการเงินกู้เพื่อพัฒนา โรงเรียนให้ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชน ทราบ						[]
24.	<u>การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา</u> การสนับสนุนให้มีการจัดทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียน นักศึกษา						[]
25.	การส่งเสริมโครงการอาหารกลางวันใน สถานศึกษา						[]

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
26.	การส่งเสริมนักเรียน นักศึกษาให้มีรายได้ ระหว่างเรียน	...	...	...	...	...	[]
27.	การป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพยาเสพติดของ นักเรียน นักศึกษา	...	...	...	...	...	[]
28.	การป้องกันและแก้ไขปัญหาในการก่อความ ไม่สงบของนักเรียน นักศึกษา	...	...	...	...	...	[]
29.	การสนับสนุนงานเกี่ยวกับการศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาพิเศษ	...	...	...	...	...	[]
30.	การส่งเสริมงานแนะแนวทางการศึกษา และ อาชีพแก่นักเรียน นักศึกษา	...	...	...	...	...	[]
31.	การจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษา ...	...	...	...	...	...	[]
32.	การส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด	...	...	...	...	...	[]
33.	การจัดงานวันเด็กและวันเยาวชนแห่งชาติ ..	...	...	...	...	...	[]
34.	การควบคุมการเผยแพร่ยาเสพติดให้โทษ ในสถานศึกษา	...	...	...	...	...	[]

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษาธิการอำเภอ	ระดับการปฏิบัติ					สำหรับ ผู้วิจัย
		น้อย ที่สุด	น้อย	ปาน กลาง	มาก	มาก ที่สุด	
		1	2	3	4	5	
	<u>การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา</u>						
35.	การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากร เพื่อส่งเสริม มาตรฐานคุณภาพการศึกษา						[]
36.	การสนับสนุนการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา						[]
37.	การประสานงานให้มีการกำหนดเกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา						[]
38.	การจัดทำเอกสารเผยแพร่กิจกรรมด้าน ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา						[]
39.	การระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สูงขึ้น						[]
40.	การดำเนินงานประเมินผลคุณภาพการศึกษา						[]
41.	การสนับสนุนนักเรียน นักศึกษาที่มีผล การเรียนดีเด่นให้ได้รับทุนการศึกษา						[]
42.	การยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีคุณภาพ การศึกษา เข้า เกณฑ์มาตรฐานให้ชุมชนทราบ						[]
43.	การจัดประกวดสื่อการสอนดีเด่น						[]
44.	การจัดประกวดทักษะทางการเรียนวิชาต่าง ๆ						[]

ตอนที่ 3

ข้อเสนอแนะของศึกษาธิการอำเภอ ในการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา
ของศึกษาธิการอำเภอ

คำชี้แจง

โปรดให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการ
อำเภอ ในสี่ด้าน คือ การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ การส่งเสริมการจัดการศึกษา
ของเอกชน การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา และการส่งเสริมและควบคุม
มาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

1.
2.
3.
4.

ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

1.
.....
.....
2.
.....
.....
3.
.....
.....
4.
.....
.....
5.
.....
.....

ด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

1.

.....

.....

.....
2.

.....

.....

.....
3.

.....

.....

.....
4.

.....

.....

.....
5.

.....

.....

.....

ด้านการส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

1.
2.
3.
4.
5.

กรุณาทบทวนอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจดูว่าท่านตอบแบบสอบถามครบทุกข้อแล้ว

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ประวิทย์ สิงห์อินทร์

ผู้วิจัย

ภาคผนวก ค.

ตาราง 8

ตาราง 8 ระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์ในภาคใต้ของประเทศไทย ตามทัศนะของศึกษานิเทศก์อำเภอ จําแนกเป็นรายชื่อ

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับ การปฏิบัติ
<u>การส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ</u>				
1.	การจัดกิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติบุคลากร และสถานศึกษาของรัฐที่มีผลงานดีเด่น	3.4074	.8207	ปานกลาง
2.	การดำเนินการคัดเลือกโรงเรียนและนักเรียน เพื่อรับรางวัลพระราชทาน	3.9537	.8580	มาก
3.	การส่งเสริมสถานศึกษาของรัฐจัดโครงการ แนะแนวเพื่อส่งเสริมการศึกษาต่อของนักเรียน นักศึกษา	3.6111	.8580	ปานกลาง
4.	การสนับสนุนให้สถานศึกษาของรัฐได้รับความ ร่วมมือจากชุมชน	3.5926	.8320	ปานกลาง
5.	การให้บริการแก่สมาชิกครูสภา	4.5926	.6418	มาก
6.	การติดตาม ท้ากับ เฝ้าระวังให้หน่วยงานทาง การศึกษาปฏิบัติตามนโยบายของกระทรวง ศึกษานิเทศก์	3.7500	.8873	มาก
7.	การส่งเสริมให้ประชาชนรู้แนวทางการใช้ บริการของกรมการศึกษานอกโรงเรียน	3.3889	.7592	ปานกลาง
8.	การบริการข่าวสารข้อมูลแก่ประชาชนในชนบท	3.3519	.8239	ปานกลาง
9.	การประสานงานเพื่อจัดตั้งสถานศึกษาแห่งใหม่ ของรัฐ	3.0093	1.2567	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับ การปฏิบัติ
10.	การประสานงานการรับนักเรียน นักศึกษา ในสถานศึกษาของรัฐ	4.3148	.6788	มาก
11.	การเผยแพร่นโยบายการจัดการศึกษาของรัฐ ให้ประชาชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ	4.0000	.7972	มาก
	เฉลี่ย	3.7247	.4918	มาก
<u>การส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน</u>				
12.	การประกาศเกียรติคุณสถานศึกษาและบุคลากร ทางการศึกษาเอกชนที่มีผลงานดีเด่น	4.0000	1.0423	มาก
13.	การเสนอแนะโรงเรียนเอกชนจัดบริเวณ โรงเรียนให้สะอาด สวยงาม ร่มรื่น มีแหล่ง ส่งเสริมความรู้	3.7037	1.1129	มาก
14.	การส่งเสริมโรงเรียนเอกชนที่มีความพร้อม เข้าประกวดเพื่อรับรางวัลพระราชทาน	3.5556	1.1051	ปานกลาง
15.	การประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่มีคุณค่าของ โรงเรียนเอกชนให้สาธารณชนทราบ	3.2870	1.0417	ปานกลาง
16.	การส่งเสริมให้โรงเรียนเอกชนได้รับการ สนับสนุนทรัพยากรต่าง ๆ จากชุมชนและ หน่วยงานอื่น ๆ	3.2685	1.0195	ปานกลาง

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับ การปฏิบัติ
17.	การส่งเสริมกิจกรรมสถานักเรียนในโรงเรียน เอกชน	3.2685	1.0195	ปานกลาง
18.	การดำเนินงานด้านการคุ้มครองการทำงาน ของครูใหญ่และครูโรงเรียนเอกชน	3.5093	1.0894	ปานกลาง
19.	การดำเนินงานด้านการขอรับเงินอุดหนุนและ เงินสวัสดิการต่าง ๆ แก่โรงเรียนเอกชน	3.8519	1.2739	มาก
20.	การแก้ไขข้อพิพาทกรณีพิพาทต่าง ๆ ของ โรงเรียนเอกชน	2.8796	1.2053	ปานกลาง
21.	การสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ และวิชาการ แก่โรงเรียนเอกชน	3.2315	1.0643	ปานกลาง
22.	การส่งเสริมการพัฒนาบุคลากรในโรงเรียน เอกชน	3.5278	1.0542	ปานกลาง
23.	การเผยแพร่โครงการเงินกู้เพื่อพัฒนา โรงเรียนให้ผู้รับใบอนุญาตโรงเรียนเอกชน ทราบ	3.5185	1.0365	ปานกลาง
	เฉลี่ย	3.3951	.9004	ปานกลาง

การส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน นักศึกษา

24.	การสนับสนุนให้มีการจัดทุนการศึกษาให้แก่ นักเรียน นักศึกษา	3.8519	.7711	มาก
-----	--	--------	-------	-----

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับ การปฏิบัติ
25.	การส่งเสริมโครงการอาหารกลางวันใน สถานศึกษา	3.7778	.8465	มาก
26.	การส่งเสริมนักเรียน นักศึกษาให้มีรายได้ ระหว่างเรียน	3.1111	.8683	ปานกลาง
27.	การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดของ นักเรียน นักศึกษา	4.0278	.8141	มาก
28.	การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในการก่อความ ไม่สงบของนักเรียน นักศึกษา	3.4815	1.0365	ปานกลาง
29.	การสนับสนุนงานเกี่ยวกับการศึกษาสงเคราะห์ และการศึกษาพิเศษ	3.3241	.8736	ปานกลาง
30.	การส่งเสริมงานแนะแนวทางการศึกษา และ อาชีพแก่นักเรียน นักศึกษา	3.5833	.8442	ปานกลาง
31.	การจัดการแข่งขันกีฬานักเรียน นักศึกษา	4.0926	.8811	มาก
32.	การส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาลูกเสือ เนตรนารี และยุวกาชาด	4.0556	.7592	มาก
33.	การจัดงานวันเด็กและวันเยาวชนแห่งชาติ	4.1667	.7426	มาก
34.	การควบคุมการเผยแพร่ยาเสพติดให้โทษ ในสถานศึกษา	3.9630	.8420	มาก
	เฉลี่ย	3.7668	.5428	มาก

ตาราง 8 (ต่อ)

ข้อ	การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษา ของศึกษานิเทศก์อำเภอ	$\bar{X}$	SD	ระดับ การปฏิบัติ
<u>การส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพ</u> <u>การศึกษา</u>				
35.	การสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรเพื่อส่งเสริม มาตรฐานคุณภาพการศึกษา	3.5463	.8795	ปานกลาง
36.	การสนับสนุนการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา	3.0833	.9385	ปานกลาง
37.	การประสานงานให้มีการกำหนดเกณฑ์ มาตรฐานคุณภาพการศึกษา	3.2222	.8790	ปานกลาง
38.	การจัดทำเอกสารเผยแพร่กิจกรรมด้าน ส่งเสริมคุณภาพการศึกษา	3.1019	.8421	ปานกลาง
39.	การระดมทรัพยากร เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ให้สูงขึ้น	3.3241	.8297	ปานกลาง
40.	การดำเนินงานประเมินผลคุณภาพการศึกษา	3.3611	.9319	ปานกลาง
41.	การสนับสนุนนักเรียน นักศึกษาที่มีผล การเรียนดีเด่นให้ได้รับทุนการศึกษา	3.7870	.8322	มาก
42.	การยกย่องเชิดชูเกียรติสถานศึกษาที่มีคุณภาพ การศึกษาเข้าเกณฑ์มาตรฐานให้ชุมชนทราบ	3.7130	.8652	มาก
43.	การจัดประกวดสื่อการสอนดีเด่น	2.9074	1.0003	ปานกลาง
44.	การจัดประกวดทักษะทางการเรียนวิชาต่าง ๆ	3.0000	.9472	ปานกลาง
เฉลี่ย		3.3046	.6895	ปานกลาง

การศึกษาการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษานิเทศก์อำเภอ
ในภาคใต้ของประเทศไทย

เสนอต่อมหาวิทยาลัยทักษิณ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2541

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาระดับและเปรียบเทียบการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของ
ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย ตามตัวแปรประสิทธิภาพในการดำเนินงาน
และขนาดของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ และเพื่อทราบข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการ
ปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเทศไทย
จำนวน 108 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วน
ประมาณค่า ห้าระดับ จำนวน 44 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด การวิเคราะห์ข้อมูล
กระทำโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที
(t-test)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ ในภาคใต้ของ
ประเทศไทย โดยส่วนรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในแต่ละองค์ประกอบ พบว่า
ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของรัฐ และด้านการส่งเสริมการศึกษาของนักเรียน
นักศึกษา อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน และด้านการ
ส่งเสริมและควบคุมมาตรฐานคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับปานกลาง

2. การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเท
ศไทย ที่มีประสิทธิภาพในการดำเนินงานต่างกัน โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาราย
ด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษาของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .01 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

3. การปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอในภาคใต้ของประเท
ศไทย ที่มีขนาดสำนักงานศึกษาธิการอำเภอต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า ด้านการส่งเสริมการจัดการศึกษา
ของเอกชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ส่วนด้านอื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการปฏิบัติงานส่งเสริมการศึกษาของศึกษาธิการอำเภอ
ได้แก่ ควรพัฒนาโครงสร้างการบริหารการศึกษานในส่วนภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ
ให้มีเอกภาพ และกระจายอำนาจให้ศึกษาธิการอำเภอสามารถปฏิบัติงานดังกล่าวได้อย่าง

คลังตัว ทั้งควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุครุภัณฑ์แก่สำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้เหมาะสม
 กับภารกิจ ควรพัฒนาบุคลากรของสำนักงานศึกษาธิการอำเภอให้มีศักยภาพเพียงพอที่จะ
 ปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้ภาคเอกชนและท้องถิ่นมี
 ส่วนร่วมในการส่งเสริมการศึกษาภายในอำเภอมากยิ่งขึ้น ควรส่งเสริมให้นักเรียน นักศึกษา
 ได้เล่าเรียนอย่างมีความสุข และให้มีความรู้ความสามารถ มีคุณภาพการศึกษา เข้าเกณฑ์
 มาตรฐาน สามารถนำความรู้ไปช่วยพัฒนาตนเองและสังคมให้เจริญก้าวหน้าได้

A STUDY OF THE PERFORMANCE CONCERNING EDUCATION PROMOTION
OF THE DISTRICT EDUCATIONAL ADMINISTRATORS
SOUTHERN THAILAND

Presented in partial fulfillment for the requirements of Master
of Education degree in Educational Administration

Thaksin University

May 1998

This research was aimed at studying levels of performance concerning education promotion of the district educational administrators in southern Thailand, and comparing the performance according to these variables: position holding experiences, and district sizes. Another aim of the research was to gather suggestions for improving the performance of those district educational administrators.

The sample included 108 district educational administrators in southern Thailand. The data collection instrument was a 44-item and 5-point rating scale questionnaire with an open-ended question. The collected data were analyzed into percentage, mean, and standard deviation. The t-test was utilized for data analysis.

The findings were:

1. As a whole, performance concerning education promotion of the district educational administrators in southern Thailand was at a moderate level. When individual aspects were considered, it was found that the performance for an aspect called government education promotion was at a high level, while that for the following aspects was at a moderate level: private education promotion, and education and quality control promotions.

2. As a whole, the district educational administrators who differed in terms of position holding experiences indicated no statistically significant difference in their perceptions of the performance. When individual aspects were considered, it was found that they indicated a statistically significant difference at the .01 level in their perceptions of the performance for an aspect called private education promotion. They indicated no statistically significant difference in their perceptions of the performance for other aspects.

3. As a whole, the district educational administrators who differed in terms of district sizes indicated a statistically significant difference at the .05 level in their perceptions of the performance. When individual aspects were considered, it was found that they indicated a statistically significant difference at the .001 level in their perceptions of the performance for an aspect called private education promotion. They indicated no statistically significant difference in their perceptions of the performance for other aspects.

Suggestions for improving the performance of the district educational administrators in southern Thailand identified were; regional administration for education under the Ministry of Education should be restructured for uniqueness, decentralization to help the district educational administrators in working conveniently should be performed, adequate funds, materials , and equipments should be provided for accomplishment of the district educational administrators' tasks, personnel under the district educational administrators' offices should be developed in order that they had potentiality to perform tasks effectively, private sectors and community agencies should be more encouraged to participate in district education promotion, under happy climate students should be motivated to earn knowledge and abilities as described in standard criterion, and to help themselves as well as society in living progressively.

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ นายประวิทย์ สิงห์อินทร์

เกิดวันที่ 29 เดือนพฤษภาคม พุทธศักราช 2494

สถานที่เกิด อำเภอย่านตาขาว จังหวัดตรัง

สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 73/7 ถนนราชดำเนิน ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดนครศรีธรรมราช 80000

ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน ศึกษาธิการอำเภอ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สำนักงานศึกษาธิการอำเภอพรมคีรี หมู่ที่ 1 ตำบลพรหมโลก
อำเภอพรมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2509 ม.ศ.3 โรงเรียนวัดอัมพวันวิทยา จังหวัดตรัง

พ.ศ. 2511 ม.ศ.5 โรงเรียนมัธยมพัชรกิติยาภา จังหวัดพัทลุง

พ.ศ. 2512 ป.ป. จากวิทยาลัยครูยะลา

พ.ศ. 2514 พ.ม. ศึกษาด้วยตนเอง

พ.ศ. 2517 ศศ.บ. (วิชาเอกภาษาไทย วิชาโทการบริหารการศึกษา)

จากมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

พ.ศ. 2541 กศ.ม. (การบริหารการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยทักษิณ